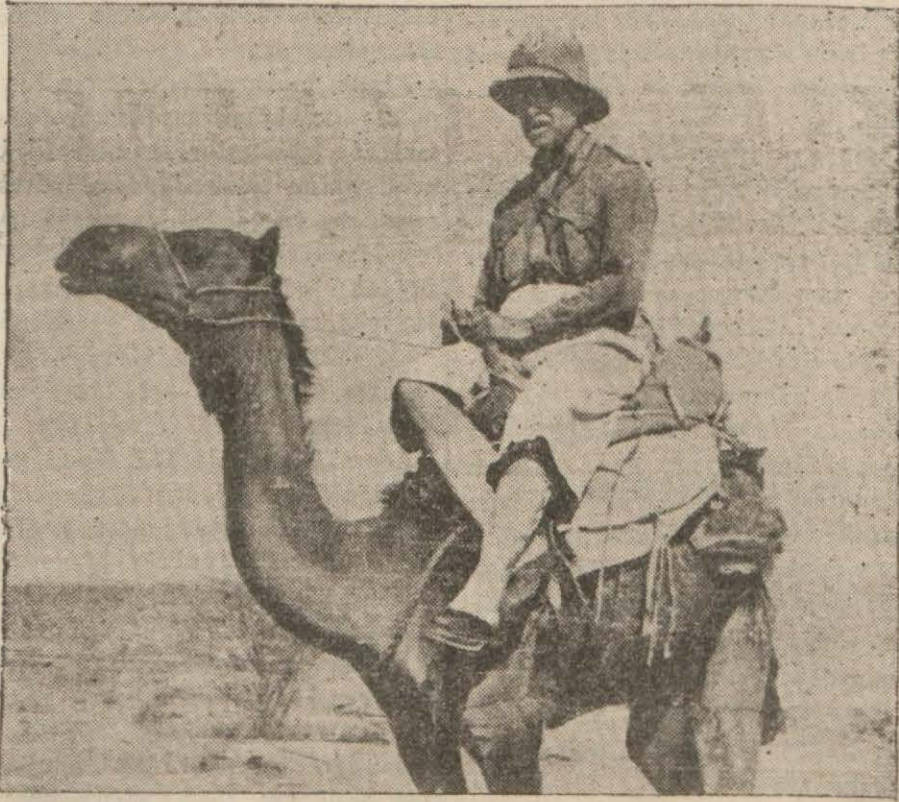

HARP ARABİSTANDAN MI PATLAK VERİYOR?

Yemen, Hicaz ve
Asirde seferberlik mi
ilân edildi?İngilizler Filistin müftüsünün
Mısır'a geçmesine manî
olmasını Fransadan istedilerArabistan
Karıyorİtalyanın
Oynadığı rolSuudî kral
Necidden
Mekkeye
Hareket ettiLondra, 21 (Husuli Muhabirimiz-
den, makineye verirken) — Filistin
meselesi gerginliğini muhafaza et-
mektedir. Sansür, örfi idare ve as-
keri sevkîyat, tevkifat tedbirleri de-
(Devamı ikinci sahifede)Filistinde ve Arabistan çöllerinde İngiliz süvari
hecine dolaşıyorlarYeniden 100,000 asker!
Musolini ispanyaya yeniden
bukadar asker gönderecek...Fransız gazeteleri
"İtalya vakit
Kazanıyor!",
Ve.. bize oyun
Ediyor,, diyorlar

SON VAZİYET

Paris, 21 (A.A.) — Ademi Müda-
hale Komitesinin dünkü celsesi mü-
nasebetle Petit Parisien diyor ki:
«Eğer İtalya ile Almanya'nın Fran-
sele muvafakatlarına prensip itibari-
yelenin heyeti mecmuasının ortaya
temas edildigi pratik meselelere
zihniyeti muvafakat ettiği takdirde
dün vaziyetteki gerginliğin zeval
val bulmasını çok feyizli ferdaların
takip etmesi ihtimali çok kuvvetli -
dır.Matin gazetesinden:
Akli selim, muzaffer oluyor ve
hüsnü niyet ortaya çıkıyor.
Le Journal diyor ki:
İtalyanın bir çok teklifleri kabul
edilebilir. Bizim için son derecede
rasyonel olan nokta, Balears adala-
rından İspanyol olmanın kuvvetler ta-
cut ise hemen nihayet verilmesidir.
Keza, Balears adalarında bir as-
keri tahkimata, deniz, denizaltı ve
hava üssülharekelerine müsama-
(Devamı 2 inci sahifede)

İspanyaya sevk edilen İtalyan gönüllüleri

İran Dışbakanı âbideye
çelenk koyduDost İran Hariciye Vekili 8 gün
şehrimizin misafiri olacakDost İran Hariciye Nazırı Bay İnyetullah Sami
sabahleyin Sirkeci istasyonunda karşılanırken
(Yüzü 2 inci sayfamızda)Ankarada siyasi
Temas ve
müzakerelerYunan Başvekili
Bu akşam Anka-
radan ayrılıyorAnkarada bugün ve-
rilen ziyafetlerSayın misafirimiz Yunan Başve-
kili General Metaksas, bu akşam
saat on dokuzda hususi bir trenle
Ankaradan ayrılacak ve şehrimize
mütevveccihen hareket edecektir.General şerefine bugün Genel
Kurmaya Başkanı Mareşal Çakmak
bir öğle yemeği vermiştir. Ziyafet
pek samimi geçmiştir. Akşam saat
on yedide İç Bakanı ve Parti Ge-
nel Sekreteri Şükrü Kaya Marmara
Köşkünde bir çay ziyafeti vere-
cektir.Dost ve mütefik devlet Başve-
kilile Ankarada uzun ve siyasi te-
maslar yapılmış, muhtelif mesele-
ler görüşülmüş, Türkiyeyi, Yuna-
nistani ve Balkan Paktını alâkalan-
dıran muhtelif meseleler üzerinde
yeni kararlar alınmıştır.Misafir Yunan
Bahriyelileri
Şehri geziyorlarAverof zırhlısı bugün
halk tarafından gezi-
liyorYunan bahriyelileri İstan-
bulu geziyorlarLimanımızda bulunan Averof zırh-
lısı subay ve erleri bu sabah da muh-
telif gruplar halinde şehri dolaşmış-
lardır. Misafir bahriyeliler, saat on
beşte Tınaztepe ve Zafer torpido -
muza giderek Türk denizcilerinin
safari olacaktırlar. Türk bahriyeli-
(Devamı İkinci sahifede)Ankaraya ilk
Yıldırım ekspresi
Gitti!Ankara ile İstanbul arasındaki tren
yolu, bu sabahdan itibaren işleme-
ye başlayan yeni bir (Yıldırım ekspresi)
ile 12 saate indirilmiştir.

(Devamı 2nci sayfamızda)

Balkan Deniz Harbini
Niçin kaybettik?Cuma
günü

AMİRAL

VASIF'ın

Anketimize cevaplarını
neşre başlıyoruzKomünist
Faşist
Olan kim?Eğer içimizde maskeliler, gayri samî-
miler varsa maskeler atılmalı, hüviyet-
ler apaydın ortaya konmalıdır.

Hattâ bunlar kim olursa olsunlar!

On beşer kuruşa satılan Komünist
kitapları mı var?Türk gazeteciliğinin milli hüviye-
tile taban tabana tezad teşkil eden:

— Faşistsin..

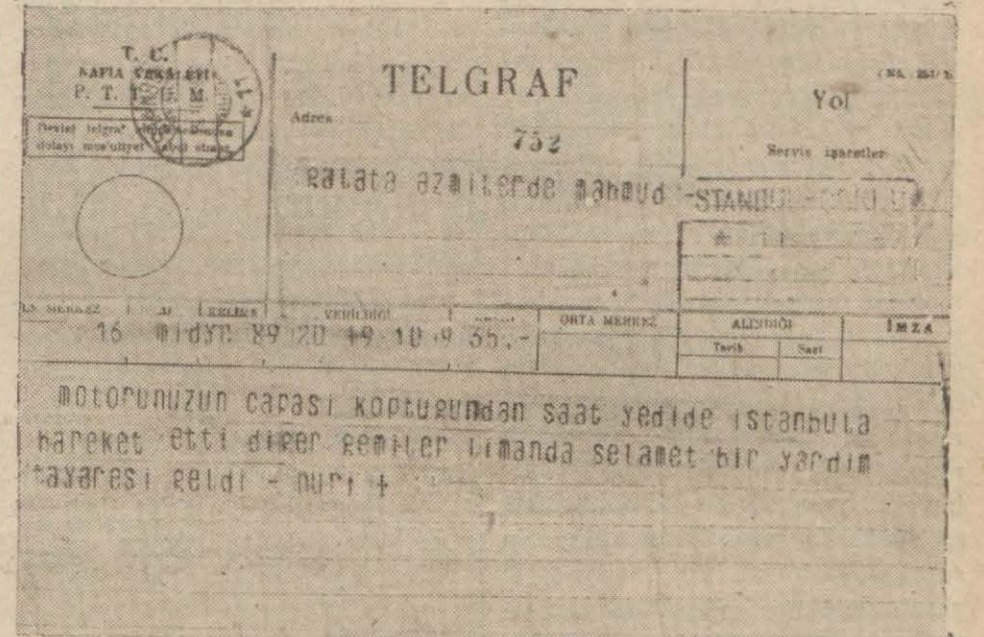
— Komünistsin!

Münakaşası Cumhuriyetle Tan a-
rasında devam ediyor. Dün, Cumhu-
riyet, Tan ve bilhassa M. Zekeriyya,
Sabiha Zekeriyya aleyhine tahsis
ettiği iki sütunluk bir makalede bu
gazetenin hüviyeti siyasesine kom-
ünistlik propagandasının ve âletli-
ğinin hâkim olduğunu kaydediyor,
kanaatlerini muhtelif neşriyatı ve
broşürleri zikrederek ispata çalış-
ıyordu.

«Milliyet» gazetesinin ne derece

Ahmet Yalman ve M. Zekeriyya
yüksek bir emel ve sağlam bir akide
ile tesis edildiğini ve bilâhare «Tan»
haline inkılâp ettiğini pek yakından
(Devamı 2 inci sahifede)

Ölümden kurtuluş!

Karadenizin ölümlü dalgaları
sükûn bulduKurtulanların Celâl Bayar'a ve hükû-
mete minnet ve şükranlarıDün Midyeden tehlikeyle atılan motörlerin
sahiplerine gelen bir telgrafın suretiSon müthiş fırtınada denize kur-
ban gidenlerin sayısı, gün geçtikçe
bir kat daha kabarmakta ve her gün
buna yeni zavallıların isimleri ilâ-
ve edilmektedir.Ezcümle Kavak Liman Reisliğine
den İstanbul Deniz Ticaret Müdür-
lüğüne dün verilen en son bir ra-
pora göre, tesbit edilen yeni kaza-
ları yazıyoruz:Şilede Ağvanın Fokalli köyünden
Mehmet Emin oğlu Hasan kaptanın
30 tonluk kayığı 7 tayfa, yine Ağ-
vanın Kandere kazasından Damat
Hasanın kayığı, Eşerif Kaptanın 7
tayfası kaybolmuş ve bunların ba-
tıp boğuldukları anlaşılmıştır.İsmail kaptanın Derviş isimindeki
motörünün 4 tayfasının da boğulduk-
ları anlaşılmışsa da henüz cesetleri
bulunamamıştır.Oduñ yüklü olarak Kefken açıkla-
rında bulunan (Hüdaverdi) motörün-
nün 7 tayfasından zavallı beşinin de
boğulduğu kat'iyetle söylenmekte -
dir.VAPURLAR, HAREKET ETMİYE
BAŞLADIBu fırtına yüzünden bir kaç gün-
denberi muhtelif limanlarda ve Bo-
ğazlarda beklemekte olan bir çok va-
(Devamı 2 inci sayfamızda)Yugoslav hükû-
meti sağlam ek-
seriyete istinad
ediyorStoyadinovic refikası
ile beraberBelgrad, 21 (A.A.) — Ayan ve meb-
usan meclisleri, dün riyaset divan -
larını teedide tevessül etmişlerdir.
(Devamı 2 inci sayfa)

Komünist Kemalist Olanlar kim?

(Birinci sahifeden devam)

gimiz için, o adın ve o müessesinin sonradan sahiplerinin, muharrirlerinin değişmesi uğradığı istihale karşısında Cumhuriyet gazetesinin dünkü neşriyatı hakikaten yüregimizi sıztatmış ve bizi eski «Tan» adına teessüre boğmuştu. Dün de kaydettiğimiz gibi iki gazete arasında bu tarzda başlayan ve kayıtsız şartsız yürütülen münakaşa esasında çirkin ve Türk matbuatı için yaksız bir manzardır. Ona rağmen bu iki gazete birbirini aleyhine yürütmekte devam ediyorlar ve, big şüphesiz yok ki, Türk milli vicdanını temsil eden efkârı umumiyyede pek hoşnutluk notu almıyorlar.

Cumhuriyet'in dünkü neşriyatına bugün «Tan» da Ahmet Emin Yalman ve Sabiha Zekeriyâ cevap veriyorlar. Cumhuriyet'te de Peyami Safanın bir makalesi çıkmış bulunmaktadır.

Ahmet Emin Yalman, cevabına:

«Yeniler, şirretlik etmek ve bir adamı susturmak istedikleri zaman (Dine sebbett!) diye yaygarayı basarlar. Türk gazeteleri arasında, eskidenberi derebeylik iddialarında bulunan «Cumhuriyet» gazetesi de tıpkı öyle yapıyor.»

Cümleleriyle başlayan, neşriyatının komünistlikle alakası olmadığını iddia ve ispata çalışıyor ve şu cümlelerle de Cumhuriyet gazetesinin siyasî mesleğini tarif ediyor:

«Cumhuriyet gazetesi; «Memleketi faşistlik propagandası olsa, biz, derhal buna hücum ederdik» diyor. Bu gazeteye tavsiyemiz, ayna karşısına geçmesi ve kendi kendisini seyretmesidir. Eğer cidden faşistlikle mücadele etmek istiyorsa ayna karşısında kendi kendisiyle çarpışmaktadır.»

Cumhuriyet gazetesi, eskidenberi kendi kendisine hükümetimize ait düşüncelerin sıkı bir neşir vasıtası süsünü veriyor. Üniversite haklarında Hükümetimizin neşrettiği tebliğ, bu iddiayı kökünden tekzip edecek bir vesikardır. Cumhuriyet bir taraftan huluskâr görünmek, bir taraftan halkın duygularını okşamak, arasıra da zayıf sandığı dairelere çatarak okuyucularına mülkîlik oyunu oynamaya çalışıyor.»

Ahmet Emin Yalman, bu cümlelerle, Yunus Nâdinin asla vukuuna ihtimal veremeyeceğimiz faşistliğin kendi sezgisine göre izaah çalışırken, mühim bir noktaya da temas etmiş oluyor. O da: Cumhuriyet gazetesinin efkârı umumiyyede bilinenek veya bilinmiyerek neşriyatının «nim resmî» mahiyette telâkî edilmesinin yersiz olduğunun tebarüz ettirilmesidir. Hakikaten, adının «Cumhuriyet» olmasından ve sahibinin çok eski zamanlardanberi meb'ûs bulunmasının verdiği tesirden ve yazılardaki yüksek eda ve tondan başlayarak hemen herkes, bu gazeteyi nim resmî mahiyette bir gazete sanmaktadır. Ahmet Emin Yalman'ın neşriyatından öğreniyoruz ki, böyle bir zan, yersizdir ve «Cumhuriyet» gazetesi asla üzerinde resmîlik, nim resmîlik gibi bir hüviyet taşıyan bir gazete değildir. Sadece sabahları İstanbulda intişar eden gündelik bir gazetedir. Belki sahibi Bay Yunus Nâdi'nin şahsî dostlukları, tesadüfler, hususî temaslari, gördüğü müzaheretler bu gazetedeki bir kısım yazıların arada bir daha «vâkıfî ahval» bulunarak yazılmasına yardım ediyor.

Ahmet Emin Yalman makalesini:

«Cumhuriyet» gazetesinin derbeyi zihniyetine göre hiç bir müsabet noktaya varmayacak münakaşalarla vakit kaybetmekten, «Ulus» arkadaşımızın başmuharriri Falih Rifkî Atay'ı asil inkılâp gayerini tarif ederek ortağı tenvir etmeye davet ediyoruz.»

Diyecek bağlayıcı ve Ulus başmuharririnin hakemliğine müracaat ediyor. İnkılâp fırkası gazetesinin başmuharriri bu hakemliği kabul edecek mi, etmeyecek mi ve ederse neler yazacak, tabii şimdiden bunu kestirmek mümkün değil.

Yine Tan'da Sabiha Zekeriyâ da bir fıkrasile Cumhuriyet gazetesine cevap vermektedir. Cumhuriyet dünkü yazısında Bayan Sabihaya yazının heyeti umumiyyede hakikî sarahatle:

— Sen komünistsin...

Diyordu. Bayan Sabiha, açıkça ve bilâ kaydışart:

— Ben komünist değil, kemalistim. Dememekle beraber yazılardan komünizmin müdafaa ve âletliği

hükümünün çıkarılmasına hiddet ediyor ve:

«Adolf Hitler; «Benim Cephem» isimli kitabında, demokrasiye düşman olduğunu açık açık yazmıştır. Şimdi, bütün bunlara karşı el bağlayıp; «Buyurun gelin.. biz sizden korkmayız» mı diyelim? Faşizm, yalnız komünizmin düşmanıdır, bütün açtığı harpler, ona karşıdır.. demek, bütün demokrasileri ve millî istiklalleri topa tutan bir tehlikeyi milletlerden saklamaktır ki, bu hangi vatanperverliğe sığar, bilmiyorum.»

Demektedir.

Cumhuriyet gazetesinin neşriyatına gelince, Peyami Safa, bu sabah «Kim faşist ve.. kim komünist?» diye bir makale yazmaktadır. Peyami bu makalesinde:

«Cumhuriyet gazetesine faşizm isnadına yeltenen sistematik yaygaraların hakiki sebebi nedir?»

Dedikten sonra şöyle devam ediyor:

«Şudur: Komünistler, kendilerinden olmayan bütün ideolojilerin taraftarlarına, demokratlara, liberalere, sosyal demokratlara, nasyonalistlere, kemalistlere, «faşist» damgasını yaptırmak isterler. Hele kendilerini polisten gizlemeye mecbur oldukları memleketlerde marksist olmayan fikirleri götürmek için kullandıkları başlıca silah budur. Komünist değil misin? Demokrat, Liberal, nasyonalist, kemalist, ne olursan ol, faşistsin!»

Peyami, yine bu makalesinde şunları da söylüyor:

«Komünist propagandası ya pan kitaplar ve kitapçıklar üstünde bugün Cumhuriyet'e saldırıların imzalarını da görürsünüz. Bunların komünist olduklarını, çıkardıkları kitaplardan bir tane alarak, on beş kuruşa ispat etmek mümkündür. Esasen, bu imza sahipleri, yirmi dört saat sonra utançlarından, pancar gibi kıpkırmızı kesilmemek için; «Ben komünist değilim» diyemeyecekleri gibi, korkudan patlıcan gibi mor kesilmemek için de; «ben komünistim» demiye de cesaret edemeyeceklerdir. Yalnız batıya davalarını gütmek için bir tek çareleri vardır: Türk rejiminin en büyük gazetesini ve en kuvvetli kalemlerini faşizm şüphesi altında bırakarak önelirine çıkan engelleri devirmek.»

Peyami Safa'nın bu cümleleri eğer bir polemik taktiği oyunu değilse, mühim ifşaatı ihtiva ediyor, Cumhuriyet gazetesine hücum edenlerin komünist olduklarını, bunun da neşredilen eserlerle sabit olduğunu söylüyor ki, eğer hakikat bu ise hayret etmemek mümkün değil. Tabii hakikatin ne olduğunu öğrenmek, meydana çıkarmak da bize düşmez.

Hakikate hizmet uğrunda bir hayli «sille» yediğimiz için bu noktaların tenvirini alâkadarlara bırakıyor ve Türk gazeteciliğinde, Türk gazetelerinin sayfalarında; «faşizm, komünizm» senliği, benliği gibi bir tarz ve taarruzun karşılıklı ifadesini millî hüviyet ve rejimimize aykırı bulduğumuzu bir kere daha ilâve ediyoruz Türk gazetesi tenkidinde de, terovinde de ancak özbeöz kemalist, özbeöz Türk, özbeöz Türkiye gazetesi olabilir. Eğer içimizde maskeliler, gayri samimiler varsa, maskeler atılmalı, hüviyetler apaydın ortaya konmalıdır.

Hattâ, bunlar, kim olurlarsa olsunlar!

Yugoslav hükûmeti sağlam ekseriyete istinad ediyor

(Birinci sahifeden devam)

Meb'usan Meclisinin geçen devredeki Reisi B. Tchiritch, muhaliflerin namzedi olan B. Lazarevitch'in almış olduğu 115 rey karş 181 rey ile yeniden riyasete intihap edilmiştir.

Âyan Meclisinde geçen devredeki Reis B. Mageouranitch, muhaliflerin namzedi B. Comatchitch'e verilmiş olan 30 rey karş 54 rey alarak yeniden intihap edilmiştir.

Bu münasebetle siyasî mehafilde Âyan ve Meb'usan meclislerindeki intihabatın Stoyadinovitch hükümetinin bu iki mecliste sağlam ekseriyetlere malik olduğunu göstermekte bulunduğu beyan edilmektedir.

★ İstanbul esnafına kredi temini işine yeni sene başından itibaren başlanılacaktır. Bu hususta bazı millî bankalarımızla uyuma hasıl olmuştur.

Ölümden Kurtuluş

(1 inci sahifeden devam)

purlar, dünden itibaren hareket etmiye başlamışlardır.

Bekleyenlerden, dün 14 muhtelif ecnebi şilep de Karadeniz Boğazına doğru açılmışlardır. Büyükdere önlerinde hâlâ bekleyen son parti 5 vapur da bu sabah hareket etmişlerdir.

Kavak liman Reisliğinde asıl bulunan tehlike işareti, dün gecedan itibaren kaldırılmıştır.

MİDYE KÖYÜNDE KURTARILAN FELÂKETZEDELER

Hükümetin büyük bir sefkat ve yüksek alâka ile kendilerine tayyare ile erzak gönderdiği ve ayrıca (Hopa) tahlisiye gemisini yolladığı Midyenin Serfer köyündeki 5 yeklenli motörden birisinin evvelki gece demirini kopararak perişan bir halde limanımıza gelmiye muvaffak olduğunu yazmış ve bu cesur deniz adamlarının korkunç maceralarını, bütün refiklerimizden evvel dünkü sayımızda, kendi ağızlarından karilerimize anlatmış, resimlerini de dercetmiştir.

Yine dünkü sayımızda haber verdiğimiz gibi (Hopa) tahlisiye gemisi, dün sabah saat 11'de kaza mahalline muvasalat etmiş ve kazazede bütün gemicileri İstanbula götürmiye âmade bulunduğunu bildirmiştir.

Cesur gemiciler, hükümetin, hatırlarını kurtaran bu büyük yardım ve muavenetine gözyaşlarıyla teşekkür etmişlerdir.

Ancak, hava nisbeten sükûnet bulduğu ve kendilerine tayyarelerle gönderilen erzak, bütün yiyecek, içecek ihtiyaçlarını fazlasile temin ettiği için İstanbula hamule almadan dönmek istemişler ve buna müsaade edilmesini ve hükûmete olan şükran borçlarının telsizle Başvekil vekili Celâl Bayara bildirilmesini kaptandan rica etmişlerdir.

Kaptan, derhal telsizle keyfiyeti Ankara bildirmiştir. Biraz sonra, orada bir zabıt tutularak, gemicilerin arzusu tesbit olunmuş ve kendileri (Hopa) gemisi tarafından Serfer körfezinin en emin bir koyuna çekilmişlerdir.

(Hopa) tahlisiye gemisi ihtiyaten oraya yakın bir köy olan (İğneada) da geceyi geçirmiştir.

Hava, tamamen sükûnet bulduğu takdirde, limanımıza bugün gelecektir.

KARADAN YAPILAN YAR-DIMLAR

Diğer taraftan Tahlisiye İdaresinin Çerkesköy - Saray yolile karadan gönderdiği erzak ve malzeme dolu imdat kamyonu da kaza mahalline varmıştır. Bu ikinci erzak ve malzeme de bol bol kazazedelere teslim edilmiştir.

TAHLİSİYE MÜDÜRÜNÜN BU SABAHKİ BEYANATI

Bu sabah kendisiyle görüştüğümüz Tahlisiye Umum Müdürü Bay Necmeddin şu izahatı vermiştir:

«Midye açıklarında, Serfer köyündeki gemiciler tamamen kurtarılmışlardır. Kendileri, tahlisiye gemimiz tarafından selâmete çekilmişlerdir.

Esasen kendileri İstanbula gelmedikleri, Bulgaristandan kömür ve odun almaya gittikleri için şimdi yoluna devam edecekler ve bilâhare hamulelerini yüklettikten sonra limanımıza döneceklerdir.

(Hopa) tahlisiye gemimiz, havanın bozması ihtimali düşünülerek orada beklemektedir.»

Ankaraya ilk yıldırım ekspresini

(1 inci sahifeden devam)

Bu seri tren, halkımız tarafından büyük bir rağbetle karşılanmış ve bu sabah kalkan ilk yıldırım ekspresi, tamamen dolu olduğu halde saat dokuzda hareket etmiştir.

Bu trenle giden yolcular, bu akşam saat 21,20'de Ankara garına varmış olacaktırlar.

Yıldırım ekspresler, haftada dört gün Haydarpaşadan, dört gün Ankaradan hareket edeceklerdir.

Ankara - İstanbul yolcuları için alınmakta olan bilet ücretlerinde, bu seri tren için hiç bir zam yapılmamıştır.

Bilâkis halkın istirahatı için, bir lokanta vagonile bir istirahat vagonu trenle ilâve edilmiştir.

★ Dün toplanan Ticaret Odası Umumi Meclisi ictimainda, Ticaret Odası meclisi için yeniden intihap yapılması kararlaştırılmıştır.

Pek yakında başlanacak olan yeni aza intihabı, iki dereceli olacaktır.

Yemen, Hicaz ve Asirde seferberlik mi?

(Birinci sahifeden devam)

vam ediyor. İki köye yeniden iki bin beş yüz ısterlin ceza kesilmiştir.

Diğer taraftan bu sabah Deyli Niyuz'un hususî muhabirinin verdiği bir habere göre, Hicaz, Yemen, Asirde seferberlik ilân edilmiştir. Kıtâat sür'atle tecemmu merkezle rinde tahahşüt etmektedir. Mavera-yı Erdün ve Filistin hudutlarındaki Vehhabî kuvvetleri de arttırılmaktadır.

Bir taraftan Trablusgarbe mütemadiyen İtalyan askeri sevk edilirken diğer taraftan Hicaz, Yemen ve Asirde seferberlik ilân edilmiş olması, Filistindeki karışıklıklar, Londra'da ciddi bir alâka ve endişe ile takip edilmektedir.

Necidde bulunan Hicaz Kralı İbnî Nissûd da Mekkeye gelmek üzere hareket etmiştir.

Yeniden 100 bin asker ispanyaya mı gidiyor?

(Birinci sayfadın devam)

ha edilmemesi ve bizim bu husustaki İspanyada'ki iki muharip tarafından en açık teminatı ve hattâ icabında en ciddi zamanları istihsal etmemiz de elzemdir. İşte Fransanın İspanyadaki başlıca ve yegâne menfaati.»

Oevre yazıyor:

«Tamamile emin bir membadan almış olduğumuz haberlere göre Duçey'i her şeyden evvel vakit kazanmayı arzu etmiye sevkeden sebeplerden biri, General Franco'nun kardeşi Nicolas Franco'nun halihazırda İtalya'da bulunmasıdır.

Nicolas Franco, sene nihayetinden evvel Madrid'e karşi icra edilecek taarruz dolayısıle İspanya'ya yüz bin asker ve 100 kadar tayyare gönderilmesini talep etmek üzere İtalya'ya gitmiştir. Şu halde, bu büyük taarruzu hazırlamak için bir miktar zaman daha lazımdır.

BERLİNDEKİ AKİSLER

Berlin, 21 (A.A.) — Havas Ajansı Muhabirinden:

Alman diplomasi mehafili, B. Grandi'nin beyanatını tamamilе tasvip etmektedir.

Berlinde, İtalyan teklifinin ameli ve müessir bir mahiyeti olduğu, bir uzlaşmayı temine müsâid bulunduğ u beyan edilmektedir. Maamafih

İran Hariciye Nazırı şehrimizde Tokbih!

Dost İran Hükümetinin kardeşi Hariciye Nazırı Bay İnyetullah Sam'i bu sabahki Avrupa ekspresile şehrimize gelmiştir. Muhterem Hariciye Nazırının şehrimizi teşriifi münaşebetile Sirkeci istasyonu erkenden Türk ve İran bayraklarıle süslenmiş ve başda Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ, İstanbul Kumandanı, Merkez Kumandanı, Emniyet Direktörü ve İran Konsoloshanesi erkânı olmak üzere kalabalık bir karşılayıcı kitlesi dostu ve mütefrik nazırı karşılamak üzere gara gelmişti.

Saat 7,25 geçe muhterem misafirimizi hâmil olan tren ağır ağır garaya girmiş ve lokomotif tevakkuf ettikten sonra dost nazır beşş bir sima ile kendi kompartımanından çıkarak karşılamaya gelenlerin birer birer ellerini sıkmıştır.

Bundan sonra, muzika İran ve Türk millî marşlarını çalmış ve nazır hazır buluan ve ihtiram vaziyetinde duran bir müfreze askerimizin arasında geçerek merasim salonuna alınmış ve biraz sonra da, otomobile ikametlerine tahsis edilen Perapalas oteline gitmiştir.

BUGÜNKÜ ZİYARETLER

Otelde bir müddet istirahat eden muhterem misafirimiz, saat 11'e doğru yine otomobile Perapalas'tan ayrılmış ve tam 11'de vilâyete gelerek Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağı ziyaret etmiştir.

Bay İnyetullah, Sam'i'yi burada bizzat Muhiddin Üstündağ otomobile kadar teşvi etmiştir.

TAKSİMDEKİ MERASİM VE ZİYAFET

Vilâyetten sonra İstanbul Komutanlığı ziyaret eden Bay İnyetullah Sam'i, saat 12,15'de Tasim Cumhuriyet Âbidesine merasimle çelenk koymuştur. Bu merasimde Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ ile Vali Muavini Hüdaî Karataban, Belediye Reis Muavini Rauf, Taksim Nahiye Müdürü Kemal ile sair

DIŞ SİYASADA

İspanya meselesinin de Almanların hoşnutsuzluğu

Fransa ile İngiltere arasında nasil bir gerginlik oldu? Her halde İspanya işlerinde her iki hükümet mütehit cepheyi bozmamak için âzamî gayret sarfettiler. Fakat bilhassa Alman matbuatı, Fransanın itilâfına kaçındığını iddia edegeldiği cihetle evvelâ Parisin Londra'ya karşı çok dik hareket ettiğini iddiadan sonra şimdi de aradaki gerginliğin artık gevşediğini yazıyorlar. Fransanın faşist hükûmetlere karşı İspanya meselesinde pek bariz bir cephe almak istediğini, İngilterenin ise arzulı bulmiya çalıştığını söylenir. İngilterenin daima Avrupa kıtasında ki işlerde hep hakemlik ederek ondan sonra hasıl olan muvazenede kârli çıktığını hatırlatdursunlar. Mister Eden'in son nutkunda işaret ettiği bir söz, insanı çok düşündürüyor. Vellington, İspanya işlerine karışan Avrupa'da her hangi bir devletin için sonunda daima zararlı olacakmış söylemişti. Bu söz, en aşık bündan bir asır evvel söylenmiş olmakla beraber bugün İngiliz Haricindeki neşriyatına bakılırsa Mister Eden'in nutkunu baştan aşağı tehlikeli dolu saymak ıktiza ediyor. Halbuki sarıh bir vaziyet vardır: İspanyadaki «gönüllü» lerin geri çekilmesi. Bu maksat, temin edilmiş maktan çok uzaktır. Onun için gerek Berlin ve gerek Roma matbuatının bu mevzu üzerinde bundan sonra çıkacak yazılarında türlü türlü iddialara tesadüf edilecektir. Franco'nun vaziyetinde yeni bir muvaffakiyet hasıl olarak müzakerata öyle girilmesi, ötedenberi faşistlerce istenmektedir. Son zamanlarda birini takip eden yardımlar hep bu maksatlardır. Fakat işte İngiliz amele partisinden birinin İspanyaya giderek gelmesi üzerine söylediği manâ beyanatı var. Bu amele sayılavı diyor ki:

«Eğer Frankoya yardım büyük deva mederse tabiidir ki mağlûp edilemeyecektir. Eğer şimdiye kadar dilemiye yardım görmediyse, Franco'nun bu kadar tutunabilmesi imkân kalmazdı!»

Ahmet Rauf

Misafir Yunan Bahriyelileri

(Birinci sahifeden devam)

leri misafirlerine pasta, şeker, sigara ve çikolata ikram edeceklerdir. Averof subaylarından bir kısmı ve gemi kumandanları da bugün saat 13'de Akay vapurile Heybeliada'ya gitmişler ve Bahriye Mektebinde seferlerine verilen ziyafette bulunmuşlardır. Misafirlerimiz, 16,30'da Heybeliden ayrılarak Büyükdada'ya geçecekler ve Yat Klübü deniz kulübemanlarını tarafından verilecek gardepartide bulunacaklardır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Ankara defterdarı Nâfi, müntahil bulunan İzmir Defterdarlığına tayin edilmiştir.

★ Son bir hafta içinde harice satılmış tüttünlerin yekünü 400,000 kroya balığ olmuştur.

★ Bursa hapisanesinde kaçan bir tılastan maznun Cevat isiminde bir adam, dün şehrimizde yakalanmıştır. Cevat, Bursa hapisanesinde kedisini öldürmek istediklerinden dolayı kaçtığını beyan etmiştir.

★ İktisad Vekâleti Sanayi Dairesi inşaat masraflarını çok ucuzlatmak için yeni bir tip tuğla tesbit etmektedir. Bu yeni tip tuğla, eskisinden iki misli ağır ve büyük olacağı için aynı zamanda inşaat da çabuk bitecektir.

★ İtalyanda, İstanbul mütemadiyen balık almak için balıkçı gemileri gelmektedir.

Bugün, yeniden 3 vapur daha gelmiş ve limanımızda bekleyen İtalyan balıkçı gemilerinin adedi bu sayı ile 5'e balığ olmuştur. Ancak bu vaların ademi müsaadesi yüzünden pek az balık çıktığından şimdilik balık ihracatı icra edilememektedir.

★ Badema bütün lokantalarda bulunmak üzere fevkalâde toplanmaya çağırılan ve bu davete icabet etmiyen Bilecik vilâyetine tâbi, Göl-pazarı Belediye Meclisi, Dahiliye Vekâletince feshedilmiştir.

zavat ve bir polis müfrezesi hazır bulunmuş ve muzika Türk ve İran millî marşlarını çalmıştır.

Buradaki çelenk koyma merasiminden sonra muhterem misafirimiz oradaki defteri mahsusu imzalamışlar ve saat 13,30'da şereflerine Perapalas'da, Vali Muhiddin Üstündağ tarafından verilen ziyafette hazır bulunmuşlardır.

Misafir Hariciye Nazırı, memleketimizi ziyaretinden ve gördüğü hususî kabulden çok memnun olduğunu söylemiş ve iki kardeş milletin birbirlerine sarsılmaz dostluk ve sevgi bağlarıyla merbut bulunduğunu tebarüz ettirmiştir.

ÖĞLEDE NSONRAKİ ZİYARETLER

Bugün, Perapalastaki ziyafetten sonra Ayasofya ve Topkapı müzeleri ziyaret edilecek ve bu ziyaretler cumartesi gününe kadar devam edecek muhterem misafirimiz, cumartesi akşamı saat 19,10'da Ankara ekspresine bağlanacak hususî bir vagonla Ankaraya hareket edecek tir.

Bugün, yeniden 3 vapur daha gelmiş ve limanımızda bekleyen İtalyan balıkçı gemilerinin adedi bu sayı ile 5'e balığ olmuştur. Ancak bu vaların ademi müsaadesi yüzünden pek az balık çıktığından şimdilik balık ihracatı icra edilememektedir.

★ Badema bütün lokantalarda bulunmak üzere fevkalâde toplanmaya çağırılan ve bu davete icabet etmiyen Bilecik vilâyetine tâbi, Göl-pazarı Belediye Meclisi, Dahiliye Vekâletince feshedilmiştir.

zavat ve bir polis müfrezesi hazır bulunmuş ve muzika Türk ve İran millî marşlarını çalmıştır.

Buradaki çelenk koyma merasiminden sonra muhterem misafirimiz oradaki defteri mahsusu imzalamışlar ve saat 13,30'da şereflerine Perapalas'da, Vali Muhiddin Üstündağ tarafından verilen ziyafette hazır bulunmuşlardır.

Misafir Hariciye Nazırı, memleketimizi ziyaretinden ve gördüğü hususî kabulden çok memnun olduğunu söylemiş ve iki kardeş milletin birbirlerine sarsılmaz dostluk ve sevgi bağlarıyla merbut bulunduğunu tebarüz ettirmiştir.

ÖĞLEDE NSONRAKİ ZİYARETLER

Bugün, Perapalastaki ziyafetten sonra Ayasofya ve Topkapı müzeleri ziyaret edilecek ve bu ziyaretler cumartesi gününe kadar devam edecek muhterem misafirimiz, cumartesi akşamı saat 19,10'da Ankara ekspresine bağlanacak hususî bir vagonla Ankaraya hareket edecek tir.

Bugün, yeniden 3 vapur daha gelmiş ve limanımızda bekleyen İtalyan balıkçı gemilerinin adedi bu sayı ile 5'e balığ olmuştur. Ancak bu vaların ademi müsaadesi yüzünden pek az balık çıktığından şimdilik balık ihracatı icra edilememektedir.

★ Badema bütün lokantalarda bulunmak üzere fevkalâde toplanmaya çağırılan ve bu davete icabet etmiyen Bilecik vilâyetine tâbi, Göl-pazarı Belediye Meclisi, Dahiliye Vekâletince feshedilmiştir.

Pek yakında...

Eminönünde üçüncü bir tramvay hattı döşeniyor

Kalkacak durak yeri yerine yeni istasyonlar yapılacak

Belediyenin Karaköyden sonra Eminönü tramvay durak yerini de kaldırması hususunda; yeni kararlar verilmiştir. Öğrendiğimize göre, bu durak yeri kaldırılıp kaldırılmaz, Beyoğluna çıkan tramvaylar, Sirkeci'deki paket postanesi önünden eski gümrük binasının bulunduğu Reşadiye caddesine sapacaklar, bu caddenin Köprü tarafındaki ucunda Eminönü tramvay durak yeri kurulacaktır. Tramvaylar, Beyoğluna çıkacak olan Eminönü yolcularını buradan aldıkları sonra şimdiki Eminönü istasyonunun arkasından ve hiç durmadan

Köprüye geçeceklerdir. Yalnız Beyoğlundan gelen tramvayların Eminönü istasyonuna olarak Köprü'nün üstünde mi, yoksa Bahçekapıda diğer münasip bir yerde mi duracağı hususu henüz tetkik edilmektedir. Bu tetkikler bittikten sonra, Reşadiye caddesine tramvay rayı döşenecek ve bu kararın tatbikine geçilecektir. Diğer taraftan Karaköydeki istasyonun kaldırılmasına rağmen Köprü'de ve Karaköyde hâlâ tramvayların saatlerce beklediği görülmüş, bunun da önüne geçmek üzere yeniden tetkikata başlanılmıştır.

Süleymaniye Kütüphanesi Açıldı

Müfettişler raporlarını hazırlıyor

Süleymaniye kütüphanesinde bulunan bir suiistimal şüphesi üzerine Maarif ve Maliye Müfettişlerinin tahkikat yaptıklarını evvelce yazmıştık. Kütüphanede görülen lüzum üzerine Müfettişler Vilayetten, kütüphanenin bir hafta tatil edilerek kütüphanede mevcut kitapların tasnif edilmesini istemişlerdi. 14 Birinciteşinde kayatılan kütüphane, tasnifin nihayet bulması dolayısıyla bugün açılacaktır. Müfettişler, suiistimal olduğu takdirde raporlarını alâkadar makamata vereceklerdir.

Mel'un bir çirak..

Gizlice zehir kattığı rakıyı üç kişiye içirdi

Zavallıların üçü de sokakta; kıvrana kıvrana can verdiler..

Denizli vilâyetinin Sarayköy kazasına bağlı Docalı köyünde feci bir hadise olmuş ve alçak bir kahveci çırağı, mel'un ve caniyane bir tuzak kurmuştur.

Docalı köyünün kahvecisi Bilâl Ali geçen sabah kahvesine geldiği zaman ocağın yanında bir şişe dolu rakı bulmuştur. Akşama kadar beklediği halde bu rakının sahibi çıkmamış ve akşamüstü kahveye gelen köy kalkandan ve arkadaşlarından Arif oğlu Osman ile Çallı Mehmet ile beraber bir meze sofrası düzerek bu rakıyı içmişlerdir. Aradan bir müddet geçtikten sonra Arif oğlu Osman bağıra bağıra kahveden fırlamış ve sancılar içinde kıvranarak evinin önünde ölmüştür.

Sahipsiz rakıyı içenlerden Bilâl Ali ile Çallı Mehmet te aynı vaziyette sancılar içinde kıvrana kıvrana bir otomobile atlamışlar ve Denizliye doğru yola çıkmışlardır.

Fakat ne yazık ki bunlardan kahveci Bilâl Ali, yolda ve feci ıstıraplar içinde canını teslim etmiş, diğer arkadaşı Çallı Mehmet te Denizli hastahanesinin kapısında; mermer merdivenler üstünde yukarı çıkarken kıvrana kıvrana üçüncü kurban olarak ölmüştür.

Bu üç gencin esrarlı ölümü üzerine derhal yapılan tahkikatta hâdisenin içyüzü anlaşılmış ve kahveci Bilâl Alinin genç ve mel'un çırağı Hüseyinin, ustasını zehirleyip dükkânı kendi işletmek için rakıya gizlice kattığı bir zehir kattığı meydana çıkarılmış ve velinimetini ile beraber diğer iki zavallıyı bir tesadüf kurbanı olarak öldüren alçak cani, adaletle teslim edilerek murdar bileklerine soğuk ve demir kelepçeler geçirilmiştir.

Şehrimize Gelen Generaller

Trakya umum müfettişi Kâzım Dirik'te İstanbula geldi

Büyük Ege manevralarında hazır bulunmak üzere bir müddet evvel İzmir'e gitmiş olan Ordu Müfettişi Orgeneral Fahreddin Altay ile Genelkurmay'dan Cemil Cahit ve Sami (İzmir) vapuru ile şehrimize dönmüştür.

Aynı vapurla, yine manevraların münasebetiyle İzmirde bulunan Trakya Umum Müfettişi ve eski İzmir Valisi General Kâzım Dirik te şehrimize gelmiştir. Erzurum Sayıvalı General Pertev, İzmir Sayıvalı Bay Rahmi, Konya Sayıvalı Bay Halit, Denizli Sayıvalı Bay Mazhar Müfit te Generallerle beraber İzmir vapuruyla şehrimize gelmişlerdir.

Liselerde Bir dersden Kalanlar...

100 genç, Üniversiteye kabullerini rica ediyorlar

Lise olgunluk imtihanında bir dersten muvaffak olamayan talebe; ikmalde kaldıkları dersin imtihanını sene sonunda vermek üzere Üniversiteye kabul edilerek istikballerinin kurtarılmasını rica etmişlerdir.

Bize söylediğine göre bu kabil talebeler, İstanbul Lisesinden 16, Pertevniyal'den 18, Hayriye, İstiklâl ve Kız Lisesinden 40, Kabataş'tan 20 olmak üzere 94 kişidir. Taşra liseleri bundan hariçtir. Esasen şimdiki kadar böyle yalnız bir dersten sınıfta kalmış olan talebe, Üniversiteye kabul ediliyordu.

İstediğim gibi

Dolmuş!

Dün sabah, yürekler acısı bir sahneye şahit oldum. Tepebaşı'nda, saat 9 raddelerinde birsürü halk tramvay bekliyordu. Gelen arabaların hepsi dolu, yer yok. Bu ara, içinde iki kişi olan bir taksi geldi, şoförü pencereden başını uzatarak «Sirkeciye on kuruş» diyerek müşteri aradı. He-men iki kişi koştular. Bindiler. Taksi kalkacağı sırada, bir polis belirdi. Durdurdu. Müşterileri indirdi ve şoföre, dolmuş yaptığı için ceza verdiğini söyleyerek, yanına oturdu. Şoför, ervelâ sesini çıkarmadı. Sonra, gözlerini yaşlarla belirdi, küllüstür arabayı göstererek:

— Bayım, dedi, şu arabanın halini görürsün, buna, dolmuş yapmaktansa başka bir çare ile müşteri bulmak imkânı var mı? Şunun şurasında beş on para eklemek parası çıkarcasına. Brak beni Allahın seversen!

Usul ve nizamı temsil eden memur, bu sızlama karşısında eğilmedi, vazifesini yaptı. Şoförü, otomobili hareket ettirmeye mecbur etti.

Memur, vazifesini yaptı. Güzel. Fakat İstanbul gibi nakil vasıtaları noksan, tek başına otomobile binecek halkı sayılı bir şehirde, taksilerin dolmuş yapmalarını yasak etmek maksatsız bir «lüzum» olmaz mı? Taksilerin dolmuş yapmalarının kime ne zararı var? Hem tanıdık dört kişi erfane ile bir otomobile binebiliyoruz da, neden birbirini tanımayan dört kişi binemesin? Otobüs, vapur, tramvay, tünele binenler hep birbirlerini tanıyorlar mı? Nihayet onlar da dolmuş yapmıyorlar mı?

Fikret Adlı

Köy Sağlık Koruyucuları

Sihhat ve İctimai Muavenet vekâleti dün, kurslar açılmasını emretti

Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâleti, vilâyetlere dün bir tamim göndermiştir. Bu tamimde, yeni teşkil edilecek olan (Köy sağlık koruyucuları) nı yetiştirmek üzere her yerde (Köy sağlık koruyucuları kursları) açılması emredilmektedir.

6 hafta devam edecek olan bu kurslara 25 - 40 yaşları arasında bulunan ve isteyen her vatandaş alınacaktır.

Köy öğretmenleri bu işe bilhassa tercih edileceklerdir. Kurs programında bulunan dersler bilhassa şunlardır: Teşrih, fizioloji, hıfzıssıhha, salgın hastalıklar, kazalara karşı yapılacak ilk ve müstacel yardımlar.

Galata mevlevihanesi yıkılmıyacak

Galata Mevlevihanesinin mektep haline ifrağı hakkındaki teklif, şehirlik mütehasşısı Prost tarafından reddedilmişti. Prostun bu kararı, alâkadar makamlarca da makul görülmüş ve bu işten vazgeçilmiştir.

14 üncü bayram

Cumhuriyet bayramı şenlikleri için hummalı hazırlıklar yapılıyor...

Her vatandaş halk kürsülerinde söz söyleyebilir..

Cumhuriyet bayramının yaklaşmakta olması hasebiyle şehirde, mekteplerde, Halkevlerinde, Parti merkezlerinde ve hülâsa bütün memlekette, en hüca köylere varıncaya kadar, kendi öz bayramımıza şevkle hazırlanılmaktadır. Bu mes'ut bayram bu yıl, çok coşkun ve parlak bir şekilde tes'it edilecektir. Bugünden itibaren bütün bir hafta zarfında, mekteplerde, muallimler derslerde Cumhuriyeti ve bizde Cumhuriyetin kuruluşunu anlatacaklardır.

Ankaraya gitmek üzere ayrılan izciler bu pazartesi günü Ankaraya hareket edeceklerdir. İstanbuldaki bayrama iştirak eyleyecek izciler de ayrıca çalıştırılmaktadır.

Bütün Halk'evleri, konser ve konferanslar vermek üzere zengin programlar hazırlamışlardır.

Diğer taraftan şehirlerin de süslenmesine başlanılmıştır. Sular idaresi her yıl olduğu gibi, bu sene de Taksim'de renkli su fışkıyeleri yapıya ve Belediye de sokaklara asacağı broşürleri ve veziceleri çerçeveletmeye başlamıştır.

Bayram, ayın 28 inci günü öğleden sonra başlayacak ve üç gün devam edecektir. Üç gün resmî daireler tatildir. Birinci gün dükkânlar resmen kapalıdır. Merasimi tesbit eden komisyon, cumartesi günü tekrar toplanacak, yapılan işleri gözden geçirecektir.

Halk partisi, kazalarda konulacak halk kürsülerinde söz söyleyecek halk hatiplerinin sayılarını serbest bırakmıştır. Her isteyen vatandaş, kendi sevinç duygularını ve hissiyatını anlatabilecektir.

Kömür derdi

Perakende kömürcüler, fiyatları; toptancıların yükselttiğini söylüyorlar

Belediye bu; hususta ehemmiyetle tahkikata başladı

Havaların birdenbire bozması ile kömür fiyatlarının hemen yükseldiğini ve bir kilo kömürün 5 - 5,5 kuruşa kadar çıktığını yazmıştık. Belediye, daha fazla ihtikâra meydan vermemek için bu hususta ehemmiyetle tetkikata başlamıştır.

Diğer taraftan hemen bütün perakendeciler, kömür fiyatlarının yükselmesine toptancı kömür tüccarlarının sebep olduğunu söylemişler ve Belediyenin bilhassa bu hususu nazardikkate almasını istemişlerdir. Ezcümle perakende kömür satıcılarından Beyazıtta Parmakkapıda 102 numaralı dükkân sahibi Bay Şevki fiatların niçin yükseldiğini ve ıslak kömürlerin toptancı kömür tüccarları tarafından nasıl pahalı satıldığını bir muharririmize şöyle anlatmıştır:

« — Asıl fırsattan istifade eden biz perakendeciler değiliz. Biz toptancı tüccarlardan kömürü, 3,5 ile 3,75 kuruştan alıyorduk. Her kilo başına da 10 para masraf binliyordu. Ve 4,5 kuruşa satıyorduk.

Birdenbire toptancı tüccar, 4,5 açıktı. Her kiloya on para masraf ilâve edilirse 4,75 kuruş olur ki biz de kömürü 5 kuruşa satarak ancak 10 para kazanmış oluyoruz.

Sonra alıcılar, kömürü bizim ıslattığımızı söylüyorlar. Halbuki kömürün ıslandığı yer harmanlardır. ıslak olarak aldığımız kömürü kurutup satmak imkânı yoktur.

Alâkadarların bu işi yakından takip etmeleri hem halkı, hem de bizi bu işten kurtaracaktır. »

Tapu Memurları Arasında

Yeni bazı terfi ve nakiller yapıldı

Üsküdar tapu sicil muhafızlığında bazı terfi ve nakiller olmuştur. Bu meydana Üsküdar tapu sicil muhafız muavinlerinden Ziya, münhal bulunan Kadıköy tapu sicil muhafızlığına terfi edilmiştir. Ziyadan boş kalan muavinliğe, idarenin ikinci muavini Cemal, Cemalin yerine haciz memuru Atif, haciz memurluğuna da Boğaziçi tapu kâtiplerinden Kasım, birer derece terfi ederek naklen tayin edilmişlerdir.

Diğer taraftan tapu sicil muhafızlıklarının yeni ve kârgir binalarda oturmaları arzu edildiğinden ilk fırsatta bu daireler, yeni ve kârgir binalara naklolunacaklardır.

Müfit Hasanın Veda konseri..

Galatasaray Lisesinin bu seneki mezunlarından ve Beyoğlu Ar kolu üyelerinden genç viyolonistimiz Müfid Hasan, Riyaseticumhur orkes trasına tayin olunmuştur. Değerli san'atkârimız, stanbuldan yakında ayrılacağından bu münasebetle Beyoğlu Halkevinin Tepebaşındaki merkez binasında bu ayın 23 üncü cumartesi günü akşamı bir veda konseri verecektir. Konser programında Şubert, Bah ve Krayzler gibi dâhi musiki üstadlarından parçalar da vardır.

Seyyar satıcılığa Son Elveda!...

Yeniden bir çok kazalarda ki son seyyar satıcılar da kalkıyor

1 İkinciteşinden itibaren Sarıyer, Beykoz, Kadıköy, Adalar, Üsküdar ve Bakırköy kazalarında sırta, sırtta, omuzda ve başta seyyar satıcılık yasak edilecektir. Bu kazalarda da seyyar satıcılık ya el arabalarla yahut İstanbul ve Beyoğlunda olduğu gibi sabah pazarları kurulmak suretile yapılacaktır.

Mahallî Kaymakamlar, muntakalarında kaç pazar yeri kurulmaya ihtiyaç olduğu ve bu pazarların ne-relerde kurulması iktiza edeceği hakkındaki tekliflerini bitirerek listelerini hazırlamaya başlamışlardır. Bu listeler yarından itibaren Belediye'ye gönderilecek ve pazar yerleri Cumhuriyet bayramından sonra halka ilân olunacaktır.

Sarı çivi Usulü

Kaldırılacak mı

Yeni geçit yerlerinin; boya ile işaretlenmesi tecrübe edilecek

Halkın karşın karşıya geçecekleri yerleri tesbit için evvelce bu ay içinde ve Cumhuriyet bayramından önce şehrin Beyoğlu yakasile İstanbul Sirkeci, Eminönü gibi işlek yerlerinde yeniden 56 geçidin çivilerle işaretleneceğini yazmıştık. Belediye, bir kere de kendisine teklif edilen yeni usul bir boya ile işaret koyma usulünü tecrübe etmek üzere bu 56 geçidin işaretlenmesi işini bayramdan sonraya bırakmıştır. Bayram ertesi, işlek olan iki sokakta tecrübe yapılacak, boyalar toza, yağmura rağmen bozulmazsa, Belediye, çok pahalıya mal olan pirinç çivi yerine bu usul kabul edilecektir.

Terübler, Teşrinisaninin ilk haftasına kadar bitirilecektir.

Gazetacıların senelik kongresi

İstanbul Basın Kurumundan : İstanbul Basın Kurumu ikinci umumî heyet toplantısı 23 Birinciteşrin 1937 cumartesi günü saat 14 te yapılacaktır. Bu toplantıda mevcut ekseriyet telâkî edileceğinden muhterem azanın her halde gelmelerini rica ederiz.

★ Konserve ticaretimiz inkişaf etmektedir. Ezcümle geçen sene Bur-sada yalnız 1,000 kutu şeftali kon-servesi yapan müessese bu sene 17,000 kutu imal etmiştir.

★ Mezunen Ankarada bulunan Brüksel maslahatgüzarımız Emin Âli, bu sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir. Kendisi bu akşam memuriyeti başına hareket edecektir.

Halk Filozofu diyor ki :

Tercüme meselesi

Amma bu tercüme, yabancı lisanlardan dilimize çevrilme değil, Türk edebiyatının garp lisalarına nakli meselesidir. Diyeceksiniz ki «Böyle bir mesele de mi var?» Evet!

Gegenlerde bu sütunun muharririne iltifatkar karilerinden biri yolladığı bir mektupta, kültür propagandamız için elzem olan bu kabil neşriyatın eksikliğinden acı acı şikâyet etti ve bunu bir mesele haline koymak vazifesini de bize yükledi.

Bugüne kadar Türk edebiyatının Garp lisalarına nakli meselesinde karşılaşacağımız müşkülattan bahsedemiyorduk. Kimisi, zaten adapte edilmiş olduğu halde telif şekline intişar eden bazı edebî farsoların meydana çıkması felâketinden bahsetti. Kimisi çok mahallî mevzularda yalnız lisanimıza mahsus olduğu için başka lisalarda karşılığı bulunmayan kelimelerle, de - korlarla, malzeme ile dolu olan tamamile ve iftiharla benimseyebile - ağızımız hâlis edebiyatımızın nakli imkânsızlığını ileri sürdü.

Bunların ne dereceye kadar doğru olduğunu tayin etmek gerçî bir ihtisas işidir ve ehlinin salâhiyetine tevdi edilmiş icap eder. Fakat biz, radyo istasyonlarından yapılacak tercüme keyfiyeti için bu iki iddianın da vârid olamayacağı kanaatini muhafaza etmek ve radyoda yapılacak propagandanın en canlı, en müsmir neticeler vereceğinde de ısrar etmek isteriz.

Radyodan ecnebi diyarına onların dilile seslenecek olan kültürümüze şimdiden muvaffakiyetler temenni edelim.

Halk Filozofu

Açık iş ve Memuriyetler

Tütün Eksperi alınacak

Tütün eksperi yetiştirilmek üzere İnhisar idaresi yeni eksper namzetleri alacaktır. Ortamektep ve lise mezunları bu işe alınacaklardır. Talip olan gençlerin, 15 Teşrinisaniden evvel İnhisarlar Umum Müdürlüğüne müracaatleri lâzımdır.

Talipler arasında bir imtihan icra edilecektir.

Fransaya göndereceğimiz Mallar

Fransaya hububat ve 200 çift terlik ihraç edilecek

937 senesinin son üç ayı zarfında Fransa hükûmetinin bizden alacağı mallara aid bulunan kontenjan listesi hükûmetimize resmen bildirilmiştir.

Bu son üç ay zarfında Fransa bizden bilhassa, 650 kental kabuklu yumurta, 250 kental yumurta akı, 150 kental şekeriz yumurta sarısı, 50 kental şekerli yumurta sarısı, 75,000 kental arpa, 75,000 kental mısır, 20,000 kental bakla, 1,500 kental fasulye, 2 bin çift terlik alacaktır.

Birimizin derdi Hepimizin derdi Kasketin şerefi...

Bir okuyucumuz yazıyor : Dün Kasımpaşada bir isim vardı. Büyük caddeden geçerken dört mektepli çocuk gördüm. Bunlardan ikisinde mektep kasketi vardı. Diğer ikisinde yoktu.

Bunlardan ikisinin ellerinde birer tepsi, ve içinde ufak bir tabak içinde de dört beş adet kadar akide şekeri koymuşlar ve gelen geçenden para dileniyorlardı.

Bu çocuklara acıdım, birkaç para verdim. Fakat sonra düşün - düm. Bu çocuklar mektep talebesi idi. Bu yeni usul dilencilğe de yeni başlamış olacaktı.

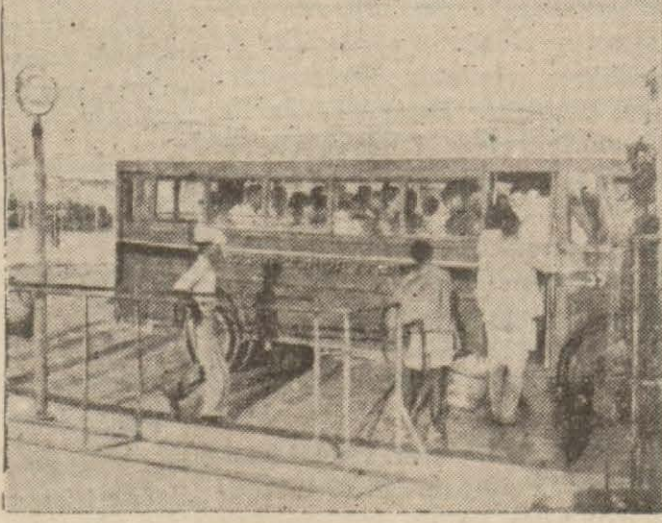
Bari dilenirken mektep kasketlerini çıkarsalar. O şerefe yakışmaz mı? Belki bu çocuklar, topladıkları para ile acaba kitap ve saire mi alacaklardı. Veyahut evine münhasır mı onu bilmem?...

Filistin çöllerinde

Bir Yahudi şehri kuruldu!

Fakat burada halk gece sokağa çıkmak, dışarda bulunmaktan mahrumdur!

Arablar işi büyütüyorlar... Şüphelendikleri yerleri kundak sokup yakıyorlar...

Yeni yapılan Yahudi şehrinde otobüslerden biri.

Filistin'de, şu son bir kaç gündür beri yeniden siyasi mahiyette bir takım cinayetler görülmeye başlamıştır. Arabaların ortalığı tedhiş etmek için gizli bir teşkilatı olduğunu söyleyen İngiliz gazeteleri, son günlerdeki cinayetlere karşı İngilizlerin de şiddetli tedbirler alması mecbur kaldıklarını yazıyor. Hatta bugün, yarın Filistin'de idareî orfiye ilanı bile düşünülmüştür. Hayfaya giden demiryollarının bir kısmı sökölerek yola bomba da konduğu anlaşılmıştır. Bunun üzerine, tren yoldan çıkmış, lokomotif ile kömür arabası yıkılmıştır. Yolda kalan vagonlara da etraf-tan kurşunlar atılmaya başlamıştır. Lâkin, vagonlardan birinde bulunan bir polis meydana çıkarak tabanca-sını istimal etmiş ve vagonlara hü-cum edilmesine mani olmuştur. Vagonlara girmek isteyen üç kişinin bu hareketi akim kalmıştır. Neticede bunlardan ikisi ölü olarak yere y-kılmış, biri kaçabilmiştir. Bu tren suikastının kurbanları kaç kişi oldu-ğu henüz anlaşılmamışsa da çok ol-duğu tahmin edilmektedir.

Irak ile Hayfa arasında İngilizle- rin yaptığı petrol borusu vakit vakit hücumlara uğramaktadır. Geçen çarşamba gecesi bu petrol borusuna meçhul Araplar tarafından hücum- lar olmuş, hattâ boruya ateş verile- rek petrolün tutuşturulması cihetine bile gidilmiştir. Bunun üzerine çıkan yangın, saatlerce sürmüştür. Alevler pek uzak mesafeden görülecek kadar yangın büyümüştür. Diğer taraftan yeni yapılmakta olan Yahudi şehir- lerine de etraftan taarruz edildiği haber verilmektedir.

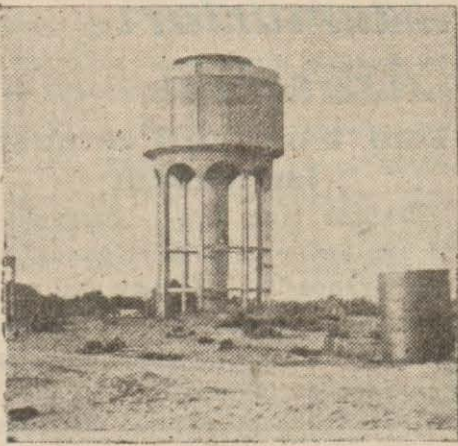
İngiliz Hükümeti Filistin'in Şimal hudutlarını kapamıştır. Hudutta, sı- kı bir kontrol vardır.

Diğer taraftan geçen cuma günü Beytüllâhım yolu üzerinde müsellâh bir Arap çetesi ile Filistin polisi ara- sında şiddetli bir müsademe olmuş- tur. Bu müsademeye giren İngiliz polislerinden ikisi de telef olmuştur.

Yeniden başlayan bu tedhiş hare- kâtı, Arapların bir plân dahilinde her şeyi hazırlayarak etrafı korkutmak istediklerini göstermektedir. Bir kaç ay evvel Filistin'de Arapların ileri gelenlerinden bir çoğu «meçhul» ka- tiller tarafından öldürülmüş, bu ka-

Kudüste sinemalara, tiyatrolara gitmeye cesaret eden babayiğit yok.

tiller bir türlü bulunamamıştır. On- dan sonra Yahudilerden de bir takı- mı öldürülmeye başlamıştır. Bunun ü- zerine İngilizler işi sıkı tutarak Ya- hudilerin öldürülmesine mani olma- ya kalkışınca, Nasriyede ki İngiliz kaymakamı ile muhafızı olan polis memuru bir pazar sabahı Celiledeki protestan kilisesinden çıkarken öl- dürülmüşlerdi. Bunun üzerine İngi-

Yeni yapılan şehirde pet- rol çıkarmak için asri tesisat yapılıyor

lizer şiddetli harekâta girişerek baş- da müftü olmak üzere Arapların ileri gelenlerinden çoğunu işlerinden u- zaklaştırmışlar, bir kısmını sürmüş- lerdi

Müftünün nihayet Camii Ömre iltica ederek geçen gün kaçtığı ha- ber verilmektedir. Müftünün amca- zadesi olan Cemal Efendi Elhüseynî de Filistin'den harice sürülmüştür. Filistin'de Arap millî hareketinin ba- sında olan komitenin ileri gelen a- zası da nefyedilmişlerdir. Kudüste geceleri kimse sokağa çıkamamak - tadır. Akşam olunca, lâmbalar sön- mekte, şehir, derin bir karanlığa dal- maktadır. Kimse ne tiyatroya gide- biliyor, ne sinemaya. Çünkü tema- şa mahallerine gelenlere erkenden evlerine dönmeleri polis tarafından ihtar edilince buralara kimse gelmez olmuştur. Bütün Kudüs şehrinde ge- celeri sokaklarda devriyeler gezmek- tedir. Bu suretle şehirde tam bir a- sayış temin edileceği ümit edilmek- tedir. Hiç olmazsa devriyeler gez- diği müddet...

Diğer taraftan, Filistin'den kaçan- ların Suriyede kendilerine müsait bir faaliyet sahası buldukları söy- lenip duruyordu. Hatta Suriye hu- dudundan Filistine silâh ve cephan- e kaçırıldığı iddia edilmektedir. Suri- ye Hükümeti Başvekili Cemil Bey

Merdan yeni bir tamim göndererek Filistin'de tedhiş suretile asayiş bo- zanların hareketini çok çirkin bul- duğunu söylemektedir. Bu harekâ- ta sebep olanların Suriyede kendile- rine müsait bir zemin bulamayacak- larını, Suriye Hükümetinin bu hu- susta tamamiye Fransız ve İngiliz hü- kûmetlerle teşriki mesai ettiğini bil- dirmektedir. Cemil Bey Merdan Su- riyeden Filistine silâh kaçırılanlar ol- lursa, bunların şiddetli cezalara çar- pılacağını kat'i bir lisanla her ta- rafa bildirmiştir.

Yahudilere gelince; onların tara- fında şimdi şayanı dikkat yeni bir hareket görülmemektedir.

Fakat Filistin'in çöl tarafında yep- yeni bir Yahudi şehri tesis edilmek- tedir. Buraya Darom diyorlar. Çöl- de su çıkarıyorlar, büyük büyük bi- nalar yapıyorlar, ağaç yetiştiriyor- lar. Hulâsa, küçük, fakat en asri bir şehir vücutte getirmeye çalışıyorlar. para döküyorlar. Daromda geniş ve dümdüz caddelerde otobüsler işle- mektedir. Şimdi çöl ile çevrili olan bu küçük şehrin ileride büyük bir şehir halini alarak gölü unutturacağı Yahudilerce iddia edilmektedir. Cad- deler alabildiğine açılıyor, fakat et- rafta henüz binalar yükselmıyor.

HÂLÂ

Belçikanın İstiklâli tehlikede mi?

Almanyanın tehdidin- den sonra meydana çıkan hakikat nedir?

Almanya, nihayet, Belçikaya lâ- zım olan teminatı verdi. Bu suretle nisan ayındanberi mevcut olan bir vaziyet, tekrar mevzu bahis oluyor. Geçen nisan'da İngiltere ile Fransa hatırlardadır ki, Belçikaya karşı te- minat vermişler, bu memleketin istiklâlini, tamamîyetini tekeffül et- mişlerdi. Ondan evvel Belçikanın Fransa ve İngiltereye karşı taah-

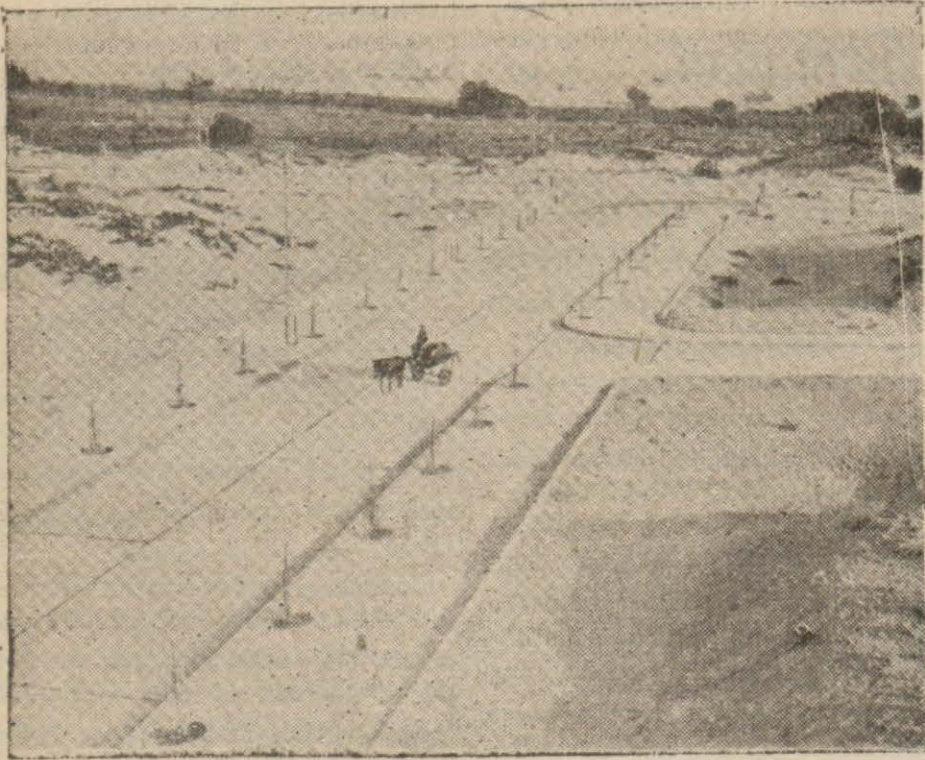
Belçika Kralı Leopold (Devamı 6 ıncı sayfada)

Bulgar Kralı BORİSİN 19 uncu yıldönümü

Umumî harbin sonunda Bulgar cephesi yarılarak müttefik devletle- rin Balkanlarda harbi kazandıkları görülür görülmez, Bulgar Çarı Fer- dinand da Sofyadan kaçmıştı. Mev- sim, yine böyle bir sonbahardı. 1918 senesi sonbaharı ki, az sonra Osman- lı imparatorluğu İngilizlerle müta- reke müzakeratına girişmiş, ondan sonra Almanlarla galip müttefikler

mütareke akdetmişlerdi. Bulgar Çarı Ferdinand, Bulgaristandan ve Bul- gar tahtından ayrıldıktan sonra ye- rine oğlu Boris geçmiştir. Şimdiki Kral Boris tahta geçtiğinin 19 uncu yıldönümünü geçen gün tes'it etti- miştir. Resimde Bulgar Kralının o- ğu halk arasından geçerken kendi- disine selâm verildiğini, tezahürat yapıldığını göstermektedir.

Çölde yapılan şehirde asfalt şose, fakat cadde kenarında henüz bina yapılmamış

Maceralar kralı BUFFALO BILL

Dünyanın en büyük artisti GARY COOPER'in JEAN ARTHUR ile beraber çevirdiği şaheser. TÜRKÇE SÖZLÜ

Pek yakında SARAY Sinemasında

Bu akşam SARAY Sinemasında

Vasi salonu; FERNAND GRAVEY'in en son, en büyük ve en güzel

filmli olup büyük Avusturya yıldızı İSA MİRANDA ile beraber oynadığı NİNA PETROVNA'nın YALANI

Şaheserinin ilk iraei şerefine SENENİN İLK GALASINA koşacak halkın istabına kâfi gelebilecektir. Viyananın göz kamaştırıcı ve lüks ve ihtişam nümunesi bir vak'a... Vals'ar memleketi Viyana...

Zevk, aşk ve eğlence memleketi Viyana...

İlaveten: FOX JURNAL, yerlerinizi evvelden aldırınız.

313 Türk-Yunan muharebesi Sultan Hamidin gizli siyaseti

Tefrika No: 42

Yazan: ZİYA ŞAKİR

veyahut ateşe dayanamıyarak ric- ate mecbur olacaktı. Halbuki, art- ık askerlik ruhunu kaybetmiş olan yerliler, bir türlü durdurulamamış- tı. Bunlar, gecenin karanlığından ist- ifade ederek, her tarafa dağılmış- lardı.

İleriyen düşman müfrezesinin ku- mandanı bu müsait vaziyeti görür görmez, derhal kendi fırka kuman- damına malûmat vermiş.. sahile de bir miktar asker çıkarak, oradan da (Loros) üzerine ilerlemeyi tavsiye etmişti. Tabiidir ki, müfrez kuman- damının bu tavsiyesi derhal tatbik e- dilmiş.. (Narde) nin cenubu garbi- sindeki (Salahor) ise cesubine çıkarı- lan düşman askeri de oradan ilerle- mişti.

Vaziyet, vahamet peyda etmişti.

Ric'at eden askerler, kâmilan Lo- ros'a birikmişti.

Fırka kumandanı, vaziyeti ıslah etmek için (Avlonya) redif taburu- nu Loros'a göndermişti. Fakat bu re- difler, kasabaya girerken âdetleri icabı olarak havaya bir yaylım ateş ıca etmişlerdi. Bu ateşi duyan ka- sabadaki perakende askerler;

— Düşman bastı.

Diye birbirlerine girmişler.. ora- nın da altını üstüne getirmişlerdi.

Şimdi, ikinci bir panik başlamış- tı. Perakende kuvvetler, Yanya isti- kametine dağılmıştı. Hattâ, Loros ka- sabası halkı ile civarındaki köylerin ahalisi de kasabayı ve köyleri bo- şaltmışlar; onlar da kaçmaya başla- mışlardı. Kasaba civarında, yalnız (Sö- güt taburu) kalmıştı.

(Söğüt) ün bu kâhraman ve öz Türk evlâtları, bu faciayı görür gör- mez, son derece müteessir olmuşlar- dı. Taburdan bir nefer kalmayınca- ya kadar düşmana mukavemet gös- tereceklerine yemin etmişler. derhal düşmanın taarruz kuvvetlerinin karşısına gerilmişlerdi.

Fırka kumandanı Mustafa Paşa Lorosa gelmişti. Eğer burada biraz sebat gösterilmiş olsaydı, düşmanın yaptığı blöf, tamamiye tahakkuk e- decek, belki de bir mukabil taarruz- la, kaybedilen şeyler, tekrar ele ge- çirilecekti. Fakat, Mustafa Paşa, ric- ate karar vermişti. En sona kalan tel- graf memurlarile, bütün muhabere aletlerini toplayarak Yanya istika- metine çekilmişti.

Söğüt taburu, bu ric'atte de emsal- sı hizmetleri ifa etmişti. Yerlilerin şuraya buraya atıkları askeri eşya- larını kâmilan toplamakla beraber, koşumsuz kalan topları da kendi mek- kârı hayvanlarına koşmuşlar.. hat- tâ bizzat kendileri bile çekerek bun- ları kurtarmak için son derecede fe- dakârlık göstermişlerdi.

Düşman kuvveti o kadar zayıf, ve yapılan hareket, o derecede blöftan ibaretti ki, ric'at edenlerle, irtibat tamamiye kesilmişti. Düşman tara- fından, mühim bir takip ateşi bile i- şitilmemişti. Ve bu zayıf kuvvet, fır- kanın tamamiye ric'at edeceğini ak- lından bile geçirmediği için, tam on iki saat, (Loros) u işgal edememişti.

SERASKER RIZA PAŞANIN BAŞINA GELENLER

Bu acı haber, Yıldız sarayına akse- der etmez, Abdülhamidin aklı ba- sından gitmişti. Sanki, bütün ordu bir hezimete uğramış ta, harp felâ- ketle nihayete ermiş gibi derin bir ye's ve fütura kapılmıştı.

Arap İzzet Paşa, bu fırsatı fevtet- memişti. Abdülhamidin bu teessü- ründen istifade ederek, Serasker Ali Rıza Paşayı mevkiinden iskat etmek için:

— Ah, efendimiz!.. Ben sadakat vazifemi ifa ettim. Bu harbe giriş- miyelim, dedim. Fakat, söz dinle- medim. Serasker Paşanın palavra- larına kandınız. Yok yere, bu harp gailisini çıkardınız. Eğer Serasker

Paşa sebep olmasaydı, bu felâket te- olmayacaktı.

Diye, Abdülhamidin teessür ve hiddet ateşlerini körüklemişti.

Vaziyetten Serasker Rıza Paşa da müteessirdi. Fakat iyi bir asker olan bu zat, Lorosta vukua gelen bu felâ- ketin mevzii kalacağına emindi. O- nun için, bir dereceye kadar müste- rihti. Nitekim, Kolordu Kumandanı Hıfzı Paşayı makine başına celbede- rek icap eden emirleri vermişti.

İşte tam o sırada, saraydan haber gelmiş.. mabeyin dairesine celbedil- mişti. Saray hademeleri tarafından Çit köşküne alınan Seraskerin kar- şısına derhal mabeyinciler dikilmiş:

— Efendimiz ferman buyuruyor- lar ki..

Diye, içinden çıkılmaz birtakım suallere girişmişlerdi.

Serasker Rıza Paşa:

— Efendimiz müsterih olsunlar.. Harp, böyledir. Bir tarafta kazanı- lır, diğer tarafta kaybedilir. Ancak, neticeyi beklemelidir. İnşallah, ak- şama sabaha, vaziyet değişecektir.

Diye, bu sualleri geçiştirmek

istemiydi.. Fakat Abdülhamit; tele- şından, durup oturacak.. böyle söz- lerle sükûnet bulacak halde değildi. Mabeyincilerin biri gidip biri geli- yor.. aynı sualler tekrerrür ediyordu.. rünmüyordu.

Böylece, tam beş gün beş gece ge- mişti. Artık Serasker Paşanın da bi- tün sabrı tahammülü tükenmişti.. Bütün bu tazyiklerin, Arap İzzet Paşanın kaynağından taşıdığı anla- şılmıştı. Eğer İzzet Paşa şu anda eline geçse, hiç şüphesiz ki ondan pek az bir hesap soracaktı.

Bu sırada mabeyinci Arif Bey'e şifre kâtabi Kâmil Bey gelmişler.. — Ben harp etmiyecektim. Fakat o sebep oldu. Şimdi, bu işin altından nasıl çıkacak?..

Diye, Abdülhamidin yeni bir sual ıradesini getirmişlerdi.. Artık Se- rasker, dayanamamıştı. Üzerinde Abdülhamidin yaveri ekrem kordo- nu bulunan Müşir üniforması cek- tini çıkarmış; bir kanepenin üstüne atmıştı:

(Devamı var)

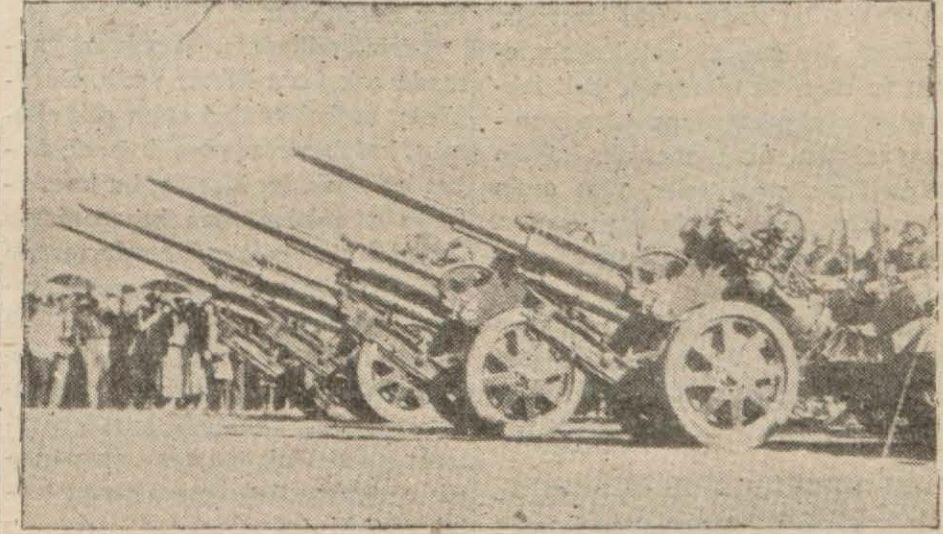
İTALYA

Afrikaya asker ve silâh göndermekte devam ediyor

Şimdiye kadar Afrika'ya yani Mısır hududuna 20000 asker gönderildi

İtalyanlar, yeniden Şimali Afrika'ya asker göndermeye başlamışlardır. Evvelce gönderilen kıtaat yerlerine gittikten sonra geçen çarşamba günü de üç büyük vapur Napo-

Afrikanın İtalya tarafından tehdidi İngiltereyi ve Fransayı korkutacak mı?

Mısır hududuna gönderilen İtalyan bataryalarından bir kısmı

liden asker yüklü olarak hareket etmişlerdir. Bu vapurlardaki asker de Trablus sahiline çıkarılarak oradan Libya'ya, Mısır hududuna sevk edilecektir. Bu gemilerle 138 subay gönderilmiş ve 2,044 asker yollanmıştır. Bunlar 85 ve 225 inci piyade alaylarına mensuptur.

Diğer taraftan Manchester Guardian namındaki İngiliz gazetesinin yazdığına bakılırsa İtalya Hükümeti Libya'ya yeniden asker gönderecektir. Fakat bu asker şöyle böyle olmayacak, yeni bir kolordu olacaktır. Bu suretle yeni bir kolordu daha yollanacaktır.

İtalya Hükümeti buna karar vermiş, fakat İtalyan Başkumandanlığı henüz bu kolordunun nasıl teşkil edileceğini tesbit etmemiştir. 21 nci kolordu Libya'ya gönderilecekse de iki mi, yoksa üç mü firkadan teşkil edileceği belli değildir. Eğer bu kolordu iki firkadan teşkil edilecekse, bu takdirde şimdiye kadar İtalyanların Libya'ya yollanmış oldukları kıtaat, Fransanın Tunus'taki kuvveti - nin dört misli ziyade olacaktır.

Vatikan, kuvvete müraa'at edenlerin aleyhinde

Papalığın resmi gazetesi olan «Observatore Romano» gazetesinde 14 teşrinievvel günü çıkan bir yazısında, gazetenin direktörü Kont della Torre'ye müracaat eden ve harp eden ve etmek isteyen bütün devletlerin aleyhinde bir yazı alıyor ve Mister Ruzvelt'in ve Chamberlain'in nutuklarını alkışlamaktadır. Della Torre papanın düşüncelerine tercüman olarak şunları yazmıştır:

«Harp, daima müthiş ve gayri insandır. İnsanın başka bir insanı öldürmek için araması, bir çoklarını mümkün olduğu kadar çok öldürme, ona ve ait olduğu aileye fenalık etmesi gibi gayri insandır. Halkın birbiri aleyhine silâh istimal etmesi kardeş kanının akmasına sebep olmak günahların en büyüğüdür. Biz, kendi milletlerini böyle büyük, kanlı bir badiye atmak isteyenlerin dünyada bulunabileceğini zannetmiyoruz.»

BİLİYOR MUSUNUZ:

Güzel figüranlar

Nasıl yıldız oluyorlar?

Haftada 25,000 İngiliz lirası kazanan artistlerin ilk kazancı ne kadardır?

Bir haftada binlerce dolar kazanan yıldızlardan...

Bu resimde gördüğünüz resimlerin her biri bir yıldızdır. Bunlar, gelişigüzel resimleri alınmış, tesadüfen plajda görülmüş, yahut durarak resimlerini almış kadınlar değildir. Her biri Holivut denilen sinema payitahtında geceli gündüzlü uğraşan sanatkar olmak isteyen genç artistlerdir. Bunların her biri vasatı bir hespla, haftada 50 İngiliz lirası kadar para kazanmaktadırlar. Fakat

kazanç, oynadıkları oyuna, rollerinin ehemmiyetine göredir. Kazançları 50 lirada kalacak değildir. Öyle ki bunu haftada 500 İngiliz lirasına çıkaran artistler vardır. Bunlar da onlardan biri olabilecektir. Fakat bu, kolay değil, çok çalışmaya vabestedir. Bu yıldızların hepsi de henüz pek genç yaştadırlar ve artist olma - ya böyle genç yaşta azmetmiş bu - lunuyorlar.

Mesela bunlardan Judi Garland, on dört yaşındadır.

An Miller, iki senedir, film âleminde çalışmış, fakat son zamanda San Fransiskoda başka bir iş bulmuştur. Lâkin, tekrar film âlemine dönmeye mümkündür.

Jan Çatburn Holivuttaki dram mektebini bitirmiş, büyük roller oynamaya başlamıştır.

Jan Fonten... kendisinden büyük bir hemşiresi daha vardır ki, artık artistlik şöhretini kazanmıştır. İki kardeş de sinema âleminde meşhur oluyorlar. Jan Fonten'in ablası Olivia de Haviland diye tanınmıştır. Fakat o da ismini Fonten'e çevirecektir.

Glorya Dikson. Bu kız, zengin bir bangerin kızıdır. Amerikanın Idaho şehrindedir. Sırf kendi arzusu ile film âlemine girmiştir. Olimp Bravna... Bu kız Fransanın

Önce figüran olurlar...

maruf bir aktörünün kızıdır. Paris'teki Olimpiya tiyatrosunda sahneye çıkmaya başlamış, sonra Amerika'ya Holivuda gitmiştir. Kendisine Amerikadaki arkadaşlara (Olimp) diyorlar. Çünkü (Olimpiya) tiyatro - unda ilk defa san'ati öğrendiği için. Bu kızların kazançları 2,000 İngiliz lirasından başlayarak 25,000 İngiliz lirasına kadar çıkacaktır.

Çok Orijinal Bir Röportaj:

Galatadaki çivili geçitlerde her dakika bol eşhaslı bir komedi oynandığını biliyor muydunuz?.

İhtiyar kadın haykırdı: — Hu oğlum polis efendi!

Kızım Nadire karşı tarafta kaldı. Pek korkaktır, kuzum beni de öte tarafa geçiriver, hâmile dir, geçtim başına bir iş gelir!..

Yazan: Nusret Safa Coşkun

— Ellerinde paketlerle, bavullarla bir sürü kalabalığın üçerle kolla yürüyüşe geçmeleri pek hoş bir manzara teşkil eder.

Polis iki kişiyi karşıya geçirmek için vesaiti nakliye yeyi durdurdu.

ÇİVİLİ GEÇİTLER

Fakat şüphe yok ki, bunlar içinde en enteresani, en faydalısı çivili geçitlerdir. Artık köprü üstünde. Galata meydanında Eyüp camisinin avlusuna düşmüş acemi bir güvercin gibi dört bir tarafa yalpa vurup otomobil, tramvay altında kalmak tehlikesine maruz bulunmuyoruz.

Bu geçitler, hakiki bir ihtiyaca te - kabül ettikleri kadar gayet eğlen - celidirler de.. Oradan heyamula ile ve dar bir köprüden geçiş gibi etrafı kollaya kollaya geçmek cidden ö - mür...

Dün, vaktimin boş bir saatinde Galatadaki geçidin bir başında durarak yarım saat kadar her an değişen çeşitli sahneleri seyrettim.

Maksadım burada her dakika başka eşhasla oynatılan oyunu size nakletmek...

BİRİNCİ PERDE

Sahne: Galata meydanını (ve çivili geçidi) gösterir. Tramvayların, otomobillerin, kamyonların bir ucu

galatada, bir ucu da sanıyoruz ki, Sultanahmettedir. Kadıköy vapurundan, rıhtıma yeni yanaşan Karadeniz postasından çıkan kalabalık bir halk kitlesi, Ziraat Bankasının önünde âdetta bir delta yapmaktadır.

Şahıslar:

Bir eli Napolyon gibi göğsüne sokulmuş, bir ayağı ilerde düdüklü bir zabıta belediye memuru...

Kendilerini tanımak şerefine mübahî olmadığımız kadın, erkek, genç, ihtiyar, çocuk.. tan müteşkil bir kalabalık.

Memur — «Yirmi lira aslı maaşla böyle yüzlerce vesaiti nakliye ve binlerce insan durdurabilmek kudretinden ve salâhiyetinden gelme bir gururla elini kaldırır ve düdüğü üf - ler.»

— Haydi yürüyelim...

Geçidin iki tarafındaki halk, sarı çiviler arasından yürümeğe başlar. Paketlerle, bavullarla bir sürü kalabalığın böyle üçerle kolla yürüyüşe geçmeleri, pek cazip bir manzara arzettiği için, bu sefer kaldırımlardaki halk da bunları seyretmek için toplanır. Yürümek, ayak ata - cak bir yer bulmak âdetta apartman - sız bir doktor bulmak kadar müş - küll bir vaziyet arzeder. Bu hengâmede yolculardan biri sarı çivilerin haricine çıkmıştır. Polis ihtar eder:

Memur — Doğru yoldan yürü.. koca yola sığmıyor musun?..

Sırtında havı dökülmüş bir bon - jur, başında melon şapka bulunan yolcu polisi selâmlar:

— Affetmişsinizdir, sayın bay polis... Zatım acele ettiyse, hip dey! tramvay burnuma gelmişse şaşırmış - ım. Ağnoorsunuz?..

Bu sırada, ikinci bir düdük çalar. Kaç saattenberi yerlerinde duruk - ları ancak cenabı vacibülvücudun ta - yin edebileceği vesaiti nakliye ha - rekete geçer. Fakat yolcuların bir

(Devamı Yedinci sayfada)

Bu sırada, ikinci bir düdük çalar. Kaç saattenberi yerlerinde duruk - ları ancak cenabı vacibülvücudun ta - yin edebileceği vesaiti nakliye ha - rekete geçer. Fakat yolcuların bir

(Devamı Yedinci sayfada)

(Devamı Yedinci sayfada)

(Devamı Yedinci sayfada)

(Devamı Yedinci sayfada)

(Devamı Yedinci sayfada)

(Devamı Yedinci sayfada)

(Devamı Yedinci sayfada)

Bilmiyorsanız arkadaşlarımızın yarım saat içinde tesbit ettiği komediyi bu sütunlarda takip edebilirsiniz.

beni de öte tarafa geçiriver, hâmile dir, geçtim başına bir iş gelir!..

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Geçen gün bir tanıdık soruyordu: — Yahu, gazete başlıklarının iki tarafında son günlerde moda olan i - lanlarda hep çocuk arabası satan mağazaların reklâmı çıkıyor. Nüfusumuz mu artıyor, yoksa çocuk arabaları da moda haline mi geldi?..

— Hayır, dedim, ne öyle çocuk arabaları sarfiyatı artacak kadar nüfusumuzda garip bir tezahür var, ne de çocuk arabası kullanmak moda oldu. Sadece sırta yük taşımak menedildi.

Dostum, bu sözlerimden bir şey anlamadığını, bön bön yüzüne bak - makla ifade etti.

İzalı ettim:

— Belediye, sırt hamallığını kal - dırdı. Şimdi yakın mesafelerde nakliyat küçük el arabaları yapıyor. Bunlar içinde acıba seb'âi âlem den adedilecek iki tarafına iki yemek misini geçirilmiş odun bir dingil ü - sne oturulmuş dutçu tablasından tu - da boy boy, biçim biçim çocuk arabalarına, ayakları siyatik olmuş veyahut ayakta mahrum insanları bindirdikleri acıba 1810 modeli Fort - ları andıran modelsiz nesnelere ka - dar neler yok, neler... Fakat şüphe yok ki, ihtiyaca en ziyade tekabül eden çocuk arabaları.. Lâstığı pat - ladı, tekerleğin telleri bozuldu. yok.. Bunun için bunlara olan talep art - tı. Bilirsin, basit bir iktisat kanunu - dur, talep artınca arz da çoğalır. Bir çok aileler, çocuk arabalarına karşı olan bu hücumu görünce ellerindeki kullanılmış arabaları elden çıkarıp yenisini almaya başladılar. Bu su - retle çocuk arabaları piyasasında bir hareket başladı. Anladın mı şimdi?..

Dostum kadar bu izahatı, belki siz de garip bulacaksınız ve böyle bul - makta da yerden göğe kadar hakkı - nız olduğunu itiraf ederim. Yalnız sözüm o değil, bakın şimdi asıl mese - leye geleceğim.

Malum a, şimdiye kadar sağımızı, solumuzu bilmezdik. Köşe başlarına birer polis dikildi, birbirimizi itele - meden, sıkıştırmadan yürümeğe a - lıştık.

Otomobiller, bilhassa hususiler, bak ben otomobildeyim! gibilerde mütemadiyen glâkson çalar, kulağı - derdi. Şimdi çıt yok.

Şehrin dört bir tarafına beynel - mîl seyrüsefer işaretleri kondu, takislerimizin rengi bir örnek, esnaf avazı çıktığı kadar bağırıp aklımızı başımızdan almıyor. ilh... ilh...

Otomobiller, bilhassa hususiler, bak ben otomobildeyim! gibilerde mütemadiyen glâkson çalar, kulağı - derdi. Şimdi çıt yok.

Şehrin dört bir tarafına beynel - mîl seyrüsefer işaretleri kondu, takislerimizin rengi bir örnek, esnaf avazı çıktığı kadar bağırıp aklımızı başımızdan almıyor. ilh... ilh...

Otomobiller, bilhassa hususiler, bak ben otomobildeyim! gibilerde mütemadiyen glâkson çalar, kulağı - derdi. Şimdi çıt yok.

Şehrin dört bir tarafına beynel - mîl seyrüsefer işaretleri kondu, takislerimizin rengi bir örnek, esnaf avazı çıktığı kadar bağırıp aklımızı başımızdan almıyor. ilh... ilh...

Otomobiller, bilhassa hususiler, bak ben otomobildeyim! gibilerde mütemadiyen glâkson çalar, kulağı - derdi. Şimdi çıt yok.

Şehrin dört bir tarafına beynel - mîl seyrüsefer işaretleri kondu, takislerimizin rengi bir örnek, esnaf avazı çıktığı kadar bağırıp aklımızı başımızdan almıyor. ilh... ilh...

Otomobiller, bilhassa hususiler, bak ben otomobildeyim! gibilerde mütemadiyen glâkson çalar, kulağı - derdi. Şimdi çıt yok.

Şehrin dört bir tarafına beynel - mîl seyrüsefer işaretleri kondu, takislerimizin rengi bir örnek, esnaf avazı çıktığı kadar bağırıp aklımızı başımızdan almıyor. ilh... ilh...

Otomobiller, bilhassa hususiler, bak ben otomobildeyim! gibilerde mütemadiyen glâkson çalar, kulağı - derdi. Şimdi çıt yok.

Şehrin dört bir tarafına beynel - mîl seyrüsefer işaretleri kondu, takislerimizin rengi bir örnek, esnaf avazı çıktığı kadar bağırıp aklımızı başımızdan almıyor. ilh... ilh...

Otomobiller, bilhassa hususiler, bak ben otomobildeyim! gibilerde mütemadiyen glâkson çalar, kulağı - derdi. Şimdi çıt yok.

Şehrin dört bir tarafına beynel - mîl seyrüsefer işaretleri kondu, takislerimizin rengi bir örnek, esnaf avazı çıktığı kadar bağırıp aklımızı başımızdan almıyor. ilh... ilh...

Otomobiller, bilhassa hususiler, bak ben otomobildeyim! gibilerde mütemadiyen glâkson çalar, kulağı - derdi. Şimdi çıt yok.

Şehrin dört bir tarafına beynel - mîl seyrüsefer işaretleri kondu, takislerimizin rengi bir örnek, esnaf avazı çıktığı kadar bağırıp aklımızı başımızdan almıyor. ilh... ilh...

Otomobiller, bilhassa hususiler, bak ben otomobildeyim! gibilerde mütemadiyen glâkson çalar, kulağı - derdi. Şimdi çıt yok.

Şehrin dört bir tarafına beynel - mîl seyrüsefer işaretleri kondu, takislerimizin rengi bir örnek, esnaf avazı çıktığı kadar bağırıp aklımızı başımızdan almıyor. ilh... ilh...

TEKDÜĞME
sizin için düşünen
bir âyar otomatığıdır
PHILIPS

Memur sesleniyor: Heydi yürüyelim..

Eski meyhanelerin demirbaş bir eşyası vardı: Şair!

Eski İstanbul meyhanelerinin kendine mahsus bir hususiyeti vardı. Burada sabahları limonlu konyakla akşam mahmurluğu bozulur, eller dudakla kadeh arasında mekik gibi işlerdi.

Mücadele teşkilatının kaçakçılarını yaptığı hayırlı ve uğurlu savaş, hakikaten çok uğurlu sonuçlar vermiştir. Bugün memleketimizde eski günlere nisbeten kaçakçılık çok azalmıştır. Fakat, bu kadar sıkı kontrola, takibata, her gün bir çok kokain, eroin ve esrar tutulmasına, gizli fabrikalar basılıp meydana çıkarılmasına rağmen, eroinomanlar, kokain müptelâları, esrarkeşler, yine eroin buluyorlar, kokaini ele geçiriyorlar, yine esrar bulup fosur fosur içiyorlar.

Bu beyaz zehirlerin, kokainin, eroinin ne zaman -bir avam tabiriyle- köküne kibrit suyu dökülecek? Biz, bu güzel günü dört gözle bekliyoruz.

Eski İstanbul'dan, eski kabadayı-lardan, esrar kahvelerinden, velhasıl otuz yıl evvelki İstanbul'un hususiyetlerinden bahsederken, o devrin meyhanelerini anlatmak, hiç şüphesiz bir eksiklik olacaktı. Bunun için eski İstanbul meyhaneleriyle, benim bildiğim, yetiştiğim meyhaneler, gazinolar hakkında bir kaç satır yazmayı faydalı buluyorum. Çorbadada tuz kabilinden...

Eskiden, elli altmış yıl önce, İstanbul'da meyhaneler muntaka muntaka ayrılırmış. Galatanın ve Beyoğlu'nun bazı meyhaneleri ne kadar meyhursa, İstanbul tarafındaki bazı meyhaneler de o kadar, hattâ daha fazla şöhret kazanmışlardı.

Galata ve Beyoğlunun meyhanelerinde, Kefaloniyalı Rumlar, later-nacılar, Rum kabadayıları, kumar-bazılar, şunlar ve bunlardı. Buralara Türkler de devam ederdi. Fakat, Türkler, o zamanlar daha fazla İstanbul taraflarındaki meyhanelere gitmeyi daha tercih ederler, herkes kendi semtinin meşhur, adı çıkan meyhanelerine devam etmekten daha fazla zevk alırdı.

İstanbul tarafındaki meyhanelerin müdavimleri arasında, memur, efendi, ağa, tulumacı, kantarcı, balıklıhan memuru, çarşı esnafı, devadır odacıları, nüktedan Ermeniler de vardı. Hele bazı meyhanelerin demirbaş eşya kabilinden, demirbaş müşterileri vardır:

Şairler!

Şairlerin devam ettiği bellibaş selâtin meyhanelerden birisi de, Çarşıkapı poğaçacı fırınının yanındaki sokakta (Taşhan) adile meşhur meyhaneye devam ederlerdi.

Burası, büyükçe, geniş meydanlı bir meyhane idi. Şair, burada en tenha bir köşede otururdu. Elli yıllık baba dostum ve velinimet irfanım Ahmet Rasimin dediği gibi: «kendini kendine söylenir, sermesti ilhamat, perişan kâkül, çatık kaş, muhtefi di-de, bıyıklı ise bir tarafı yukarıda, bir tarafı aşağıda, sakallı ise her iki-

si birbirine karışık, giribani çak masasının üstünde şişesi, kadehi, gazetesi, kalemi, kâğıdı, hattâ mecmu-i eşyaları veya bir şairin divanı ile kirli mendili, tütün paketi veya kutusu bulunurdu.

Şairin, dükkancı, tezgâhtar ya-nında çok fazla itibarı vardı. Dükkancı, başkalarından onun çok okumuş, kafalı bir adam olduğunu, fakat bu tipde, bu kıratda, bu karak-terde adamların para kazanamayıp ömürlerini gece gündüz rakı masası başında geçirdiklerini öğrenmiş, vaziyeti gözlerle görmüş, hükmünü vermiş olduğu için, lâf arasında, hesap görürken, yemek yerken adamlarına söyler, hakkında hüsnü muamele etmelerini, ona karşı daima nazik ve terbiyeli davranmalarını tenbih ederdi.

Şair, meyhaneye sabahleyin gelir, limonlu konyakla mahmurluğu bozar, beş altı kadehten sonra işi düz-köyâ döker, karafakiyi ısmarlardı. Onun gıdası ne kadardı?..

İşte bunu tayin etmeye imkân yoktu. Bazan, ilk karafaki ile, ikindiyi bulur, onunla oyalanır, kadehi yudum yudum içerdi. Bazan da, karafakiler çabuk çabuk birbirini takip eder, şairin eli kadehle dudak arasında mekik gibi işlerdi.

İkinci vaktinden sonra, bir içkem-be çorbası içmek, şöyle hafif bir tuz-lama ile akşam rakısına altlık yap-mak, demirbaş meyhane eşyaların-dan olan şairlerin âdetlerindendi.

Meyhanede içmek, meyhanede gazel, meyhanede yarenlik yaptığı şey-di onların...

Meyhanede yat da evde ne der-lerse desinler!

Bayramda öyle bir nizama koy-dum ki hanemi,

Yaran görünce yeni bir meyhaneye sandılar!

Gibi beyitler meyhanede söylenmiş ibda (!) edilmiş berceste (!) lerdendi.

Şair, bazan, dostlarına yeni bir gazelini okur, onlar arkadaşları huşla dinledikçe, garsonlar birbirlerine gösterirler, bir şey anlamadıkları halde, onlar da başlarını sallayarak, alâka ile dinlerlerdi. Bunun içindir ki, şairde büyük bir adam hüviyeti görürler, aralarında:

— Megalos antropos!..

Diye tazim ederlerdi.

Hattâ başkaları müşteriler çağır-dıkları zaman:

— Geliyor!.. a mesos!

Diye cevap verdikleri halde, şair çağırıldığı zaman:

— Oriste beyimo!

Diye, hemen atılırlardı.

Massanın üstüne iki ellerini dayamazlar, elleri peştamallarının ceplerinde gelmezler, karşısında daima elpençe divan dururlardı.

(Devamı var)

Hâlâ Belçikanın İstiklâli Tehlikede mi?

(4 üncü sahifeden devam)

hütləri vardı. Fakat yine hatırlardadır ki, Kral Leopold geçen sene bu vakitler söylediği şayanı dikkat bir nutukta Belçikanın artık kimseye karşı taahhüdün olmayacağını, harekâtında serbest kalmak istediğini anlatmıştı.

Belçikanın bu isteği ise Fransa ve İngiltere tarafından derhal muvafakat edilirdi gibi değildi. Çünkü coğrafi vaziyeti itibarıyla Belçika, Almanya karşı mühim bir mevkide bulunuyor, Fransa ile İngiltere için ise Belçikanın son derece kuvvetli bulunması iktiza ediyordu. Bunun üzerine başhayan müzakerat aylarca sürmüştür. Bir taraftan Belçika serbest kalarak, ne Fransa, ne İngiltere karşı taahhüt altına girilmiyeceğini söylerken, bu sefer İngiltere ve Fransa, Belçikadan mukabil hiç bir şey istemiyerek bu memleketin istiklâlini ve tamamîyetini tekeffül etmeyi taahhüt ediyorlardı. Dikkat edilecek bir nokta da şudur: Tarihte çok misali görülen bazı devletler vardır ki, onların tamamîyeti mülkiyetleri başkaları tarafından temin edilir görünürdü. Fakat bu devletlerin mukadematına uzaktan yakından başkaları da karışır, tekrar bir fırsat çıktığı zaman ise derhal taksim planları da ortaya çıkardı.

Halbuki, Belçika için bu hiç varid değildi. Kuvvetli, kendini müdafaa eder, hiç bir zaman kuvvet ve kudretini gevsetmez, daima müca-deleye ve istikbale hazır bir memleket olan Belçika, bugün harekâtında serbest kalmak istiyorsa, bunun manası vardır. Ondan ayrılmak istemiyenler varsa, bunun daha büyük manası vardır. Çünkü Belçika kuvvetlidir.

Şimdi Almanya da bu anlaşmaya girmiş bulunuyor. O da artık garp devletlerini tatmin ederek Belçika-ya karşı hiç bir tecavüz emeli beslemediğini temin ediyor.

Almanyanın yitirmiş olduğu Lo-karno misakı yerine, başka bir misakın konmasına bundan sonra yol açılacak mı acaba?.. Bu, Almanyanın Garp devletlerine yaklaşması yolunda bir tekâmüldür.

NÖBETÇİ ECZANELER

Bu gece şehrimizin muhtelif semtlerindeki nöbetçi eczaneler şunlar-dır:

Eminönünde (Beşir Kemal), Fa-tihte (Hamdi), Karagörmükte (Ahmet Suad), Bakırköyde (Hilâl), Ak-saray Yenikapıda (Sarim), Fener Defterdarda (Arif), Beyazıt Lâlelide (Yeni Lâleli), Küçükpazarda (Hikmet Cemil), Samatya'da (Çola), A-lendard Divanyolunda (Esad), Şehrinde Topkapıda (Nâzım).

Şişli Kurtuluş caddesinde (Nec-det), Taksimde (Nizameddin), Be-yoğlu İstiklâl caddesinde (Kanzuk), Yenisehirde (Parunakyan), Galata-da (İsmet), Fındıklı'da (Mustafa Na-il), Kasımpaşada (Müeyyed), Has-koğde (Aseo), Sarıyerde (Osman), Tarabya, Yeniköy, Emirgan, Rume-lihisar, Bebek, Arnavutköy, Orta-köy eczaneleri, Beşiktaşta (Süley-man Recep).

Kadıköyünde Pazaryolunda (Rifat Mümtaz), Modada (Alâeddin).

Üsküdar'da (İmrahor), Heybeli-dada (Tomadis), Büyükdada (Mer-kez).

hâleti ruhiyesini mutlaka anlamak lâzımdır.

Evvelâ şu cihetten şüphelendim; acaba, dedim, Kaptan Kuk (Entel-lens Servis) e mi mensuptur?

Fakat, böyle olsaydı, Major K. bu kadar basit bir adamı bana tanıtmaz mıydı?

Piponun tütününü tazeledim. E-limde karıştırdığım kitabın tesadü-fen açılan şu sayfası nazarıdikkat-i mi celbettir.

Okuyorum:

«..... Hindistanda teşekkül eden ihtilâl komitesinin tarihi çok eskidir. Yirmi beş sene evvel esaslı bir programla mevcudiyetini gösteren bu esrarengiz komitenin hedefi Hint istiklâlini temin etmek ve İngiliz boyunduruğundan kurtulmaktır.

Ben bir Fransız olmak itibarıyla gerek (Bombay da, gerekse Bombay gibi büyük şehirlerde en maruf Hint-lilerle çok yakından temas ettim. Yerlilerin en mahrem fikir ve kanaatlerini öğrendim. Vâsil olduğum hakikat şudur: Hindistan halkının beşte dördü istiklâl taraftarıdır. İhtilâl komitesi on beş sene mu-

HİKÂYE

BUDA ANNE

Yazar: Muzaffer Sevil

— Anne!..

Kulübede, derin bir sessizlik hü-küm sürüyor, cevap yok. Odada şef-kat ariyan bir kelimenin ihtizazları var.

— Anne!..

Yine aynı sükût duvarlarda titreşen zıyaların hasıl ettiği manalı göl-geler. Burası bir beki kulübesi... Bir yatak içerisinde on üç yaşların-da zayıf bir vücut, sönük, parıltısız gözler, sarı bir yüz, masa, sürahi, is-kemle ve sedir. Aynı şrek, kısık ses...

— Anne!..

Sedir üzerinde siyah bir hayalet beliriyor. Kaşları çatılmış, çenesi hırsla oynuyor. Biz onu görmedik, çünkü uyuyordu. Doğruluyor.

— Ne var ulan canı çıkasica, ne bağırıp duruyorsun?

— Anne!..

Söylesene ulan adı batasica?

— Anne!..

— Hey yarabbi!.. sen biürsin. Bu piç kurusundan rahat da yok. Der-din ne be?

— Şey.. anne.. babam gelmedi mi?

— Görüyorsun ki, odada yok, sor-makta ne mana var?

Sonra birdenbire bağırarak:

— Hem bana bak; bir daha beni çağırırsan dilini koparırm, anladın mı?

— Peki anne.

Sedire tekrar lâkayt uzanırken kendi kendine mırıldandı:

— Kâfirin oğlu. Tıpkı anası gibi ne olacak.. domuz.. inşallah ge-be-rirsin!

Aynı sükût, aynı korkunç sessizlik. Uzaklardan köpek ulumaları geliyor. Dışarda ay, ormanın esrarlı köşelerine gümüş ziyalar göndermi-ye çalışıyor ve kadın uyuyan çocuğa bir kere bakarak ağır ağır doğrulu-yor. Ses çıkartmaktan korkarak bir hayal gibi kapıdan süzülüyor.

***

— Merhaba Rüstem!

— Merhaba Hasan!

— Şey, Rüstem be, senden bir ri-cam var.

— Hayır ola.

Hasan, uzayan sakallarını kaşıya-rak:

— Ne olur, bu gece nöbetin yar-sını sen yap. Bizim küçük ağır hasta da.

— Yine mi ağırlaştı?

— Sorma, doktor yaşıyamıyaca-ğını açıkça söyledi.

Sustalar. Rüstem Hasanı severdi. Binaenaleyh teklifini reddedemedi:

— Sen merak etme, haydi evine git, bir şey lazım olursa bizimkin-den aldr.

— Allah senden razı olsun Rü-s-tem.

Vedalaşarak ağır, ağır yola dü-züldü. Hasan, yirmi senedir (B...) çiftliğinde korucu idi. Küçük yaşta okuyamadığı için fazla bir adam ola-mamıştı. Yirmi iki yaşında iken, bir kız sevdi. Babası Salı olan Melihayı, Hasan çok rakı içtiği için ver-mediler. O da bir gün Melihayı ka-çırdı. Uzun paturlular olmadı. Evlen-diler ve tam beş uzun sene meşu't yaşadılar. Bir de çocukları olmuştu.

Cemal, Meliha, Hasan işine gince, Cemalini gezdirdi, onunla oynar ve avunurdu. Çiftlik sahibi Bay (N...) da bu küçüğü, aileyi severdi. Çift-liğe geldikçe hatırlarını sorar ve acı kahvelerini içerdi. Hasan, gündüz nöbetini bitirince evine gelir, çocu-ğıle meşgul olur, sonra yemek yi-yerek yatar. Gece on ikide yine nöbete gider ve saat üçde gelir ses-sizce odaya girer ve sedirin bir kı-yısına uzanır. Aldıkları otuz beş lira, onları mükemmel geçindiri-yordu. Fakat günün birinde Meli-ha ikinci hediyesini Hasana verir-ken, yavrusile beraber gözlerini ka-padı.

Hasan, artık bir serseri gibi idi. Çoktandır bıraktığı rakıya tekrar başladı. Her gece sarhoş olarak ku-lübesine girer, çocuğunu göz yaşla-rile sever, sonra sızar, giderdi. Ce-mal de babasını uzun, uzun seyre-der, sonra göğsü üzerinde uyuyaka-lırdı.

Arkadaşları, bu halin, uzun zaman devam edemeyeceğini ve bir gün Ha-sanın rakıdan öleceğini, Cemalin de yalnız hâmisine kalacağını düşü-nerek hale bir çare aradılar. Nihayet Topal Rüştü:

— Ne düşünüyorsunuz be? Bu a-damı evlendirmekten başka çare yok, dedi.

Bu, doğru bir fikir idi. Eskinin ye-rine yenisinin gelmesi bir tebeddül olacaktı ve kararlarını Hasana açtı-lar. O, evvelâ uzun, uzun düşündü. Sonra, birdenbire kararını verdi:

— Bunu düşünen kıza da bulmuş-tur. Evlenelim bakalım. Belki ço-cuk anasını aramaz, dedi.

O, kendini değil, çocuğunu düşü-nüyordu. Bir hafta sonra çiftliğin bir çayırında düğün kuruldu ve Meliha-nın yerine Zehra geldi. Hasan, artık memnundu. Yeni karısı, çocuğunu seviyordu. Bu aklı düşünen arkadaş-larına bir rakı ziyafeti verdi. Fakat kendisi içmedi.

Günler, aylar, seneler geçti. Ce-mal, on üç yaşına basmıştı. Amma, çocukta bir durgunluk vardı. Gittikçe zayıflıyor, kısık kısık öksürüyor-du ve bir gün yatağa düştü. Doktor, hastalığa bir mana veremiyordu. Ha-san, ne zaman gelse karısını çocuğu başında bulur ve memnun olurdu.

Halbuki, Zehra üvey evladını hiç de sevmiyor, fırsat buldukça onu dövüyor, hakaret ediyordu. Sonra da babasına söylerse daha çok dövce-

— Cemal!.. Cemalim!..

Fakat, odada aynı korkunç sükût hüküm sürüyordu. Hasan çocuğu nun üzerine eğilerek:

— Cemal!.. Cemal!.. oğlum.

Diye, onu bir kaç kere sarstı. Fa-kat Cemal, mavi gözlerle babasına bakıyor, şaşkınlıkla göğsüne dokunuyor, şaşkınlıkla diyor:

— Cemal!.. yavrum.. oğlum.. ah..

Evet, ölmüştü. Hasan ağa doğru-lamak istedi. Nefes almakta güçlük çekiyordu. Baş dönüyor, gözleri ka-rarıyordu. Bir elile duvara yaslanı-yor, diğer elile kalbi üstünü oğusturuyor çalıştı. Fakat, akabinde yere can-sız düştü.

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrıların derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakının.

ve yerde -benzi sapsarı olarak- yarı-tan dostumu muayeneye koyuldu-m. Siyah saplı ufak bir hançerin yüz-başı Klarkın tam kalbi üzerinde sap-lanmış olduğunu görünce Hollanda-lılar gibi ben de korktum.

Ufak bir cesaret göstererek, han-çeri kalbinden çekmek istedim.. çek-medi. Doğrusunu söyleyim ki, etti-rim de korkudan titriyordu. Bu ma-rur dostumun ölümünden kurtulma-ya hançerin çıkarılması mümkün ol-sa bile, o dakikada bu hançeri elimi-sa çekip çıkarmıya muktedir olmya-caktım. Asabım o derece bozulmuş-gevsemmişti..

Garsonlar derhal bir İngiliz polis-çâğırıldı. Birkaç polis birden yetti-ti. Biri beni yakaladı, diğeri vuruldu. Dostumla meşgul oluyordu. Birkaç da garsonları isticvaba başladılar.

Ben, hiç bir şey görmediğimi ve hiç bir şeyi bilmediğimi -biraz da kar-karak- anlatırken (Çünkü korkma-ğım vardı, dostumu muayene et-me-den polis: Yüzbaşı Klark öldü! diye bağırıyordu..)

Hayretim, teessürle mütesaviyen artıyordu. Hemen yerimden fırladım

reçemi düşünürken, birdenbire, bu mağrur dostumun oturduğu hasır sandalyeden, yere yuvarlandığını gördüm.

Etrafımızda kimseler yoktu. Lo-kantanın bütün garsonları cebne-bi idi. Karşımızda oturan Hollandalı iki kahve tüccarı derhal bizim yemek yediğimiz masaya koştu. Ben, ar-kadaşımın şaka yaptığına kanidim. Yüzbaşı Klark, heyecan uyandıran sürprizlerden hoşlandığı için, beni bile birkaç defa merak ve heyecana düşürmüştü.

Bu hâdiseye hiç te hayret etme-miştim. Soğuk kanlı ve mağrur dostu-muna bana sürpriz yaptığına hük-mederek, kasden yerimden kımıl-danmamıştım.

Fakat, Hollandalı tacirler, yere düşen İngiliz zabitanı muayene ede-rek: «Vurulmuş!» diye mırıldandılar ve yavaşça masaların hesabını görerek lokatandan kaçtılar.

İşte bu hâdisa, beni Hint toprak-larında ilk defa, esrar perdesi önün-de bulundurmuydu.

Hayretim, teessürle mütesaviyen artıyordu. Hemen yerimden fırladım

ve yerde -benzi sapsarı olarak- yarı-tan dostumu muayeneye koyuldu-m. Siyah saplı ufak bir hançerin yüz-başı Klarkın tam kalbi üzerinde sap-lanmış olduğunu görünce Hollanda-lılar gibi ben de korktum.

Ufak bir cesaret göstererek, han-çeri kalbinden çekmek istedim.. çek-medi. Doğrusunu söyleyim ki, etti-rim de korkudan titriyordu. Bu ma-rur dostumun ölümünden kurtulma-ya hançerin çıkarılması mümkün ol-sa bile, o dakikada bu hançeri elimi-sa çekip çıkarmıya muktedir olmya-caktım. Asabım o derece bozulmuş-gevsemmişti..

Garsonlar derhal bir İngiliz polis-çâğırıldı. Birkaç polis birden yetti-ti. Biri beni yakaladı, diğeri vuruldu. Dostumla meşgul oluyordu. Birkaç da garsonları isticvaba başladılar.

Ben, hiç bir şey görmediğimi ve hiç bir şeyi bilmediğimi -biraz da kar-karak- anlatırken (Çünkü korkma-ğım vardı, dostumu muayene et-me-den polis: Yüzbaşı Klark öldü! diye bağırıyordu..)

Hayretim, teessürle mütesaviyen artıyordu. Hemen yerimden fırladım

reçemi düşünürken, birdenbire, bu mağrur dostumun oturduğu hasır sandalyeden, yere yuvarlandığını gördüm.

Etrafımızda kimseler yoktu. Lo-kantanın bütün garsonları cebne-bi idi. Karşımızda oturan Hollandalı iki kahve tüccarı derhal bizim yemek yediğimiz masaya koştu. Ben, ar-kadaşımın şaka yaptığına kanidim. Yüzbaşı Klark, heyecan uyandıran sürprizlerden hoşlandığı için, beni bile birkaç defa merak ve heyecana düşürmüştü.

Bu hâdiseye hiç te hayret etme-miştim. Soğuk kanlı ve mağrur dostu-muna bana sürpriz yaptığına hük-mederek, kasden yerimden kımıl-danmamıştım.

Fakat, Hollandalı tacirler, yere düşen İngiliz zabitanı muayene ede-rek: «Vurulmuş!» diye mırıldandılar ve yavaşça masaların hesabını görerek lokatandan kaçtılar.

İşte bu hâdisa, beni Hint toprak-larında ilk defa, esrar perdesi önün-de bulundurmuydu.

Hayretim, teessürle mütesaviyen artıyordu. Hemen yerimden fırladım

Tefrika No. : 4

66 CASUS

Numaralı

Nakleden : Celâl Cengiz

— Gut nayt!..

Kaptan Kuk nöbetine gitti. Kütüphanede benden başka kim-se kalmamıştı. Genç kaptana:

— «Yemende daha neler işittin?», diyecektim.

On sekiz gün deniz üstünde bera-ber bulunacağımız için, ilk görüşüş-te kendisini sıkımsak istemedim. Fa-kat, onun beni bir müddeiumumî gi-bi istintak etmesinden anladım ki, kendisinin de Yemenle alakası var-dır!

Kendi kendime:

— Yarın akşam, görüşürüz..

Dedim ve onun okuduğu kitabı ce-bime koyarak kamarama geldim. Pipomu yaktığım zaman, haya-lime vüs'at veren mavi duman dal-

gaları arasında, şeytan, fikrimi kur-caladı.

«— Acaba, Kaptan Kuk, beni na-sıl bir saikle bu derece derin istic-va-ba lüzum gördü?»

Bu suali bir kaç defa tekrarlıya-rak, elimdeki kitabın sahifelerini ka-rıştırıyordum.

Kaptan Kuk, zâhiri görünüşüne na-zaran temiz kalbli ve saf bir genç ol-mak lâzımdı. Fakat, gözlerinin müs-bet manası yoktu.

Bakışları tamamile nezih ve saf bir insan bakışlarına benzemiyordu. Gözleri, elbise altında gizlenen bir rovelver gibi korkunçtu. Kaptan Kuk, ya çok zeki veyahut çok aptal bir gençti.

Bu adamın hakiki hüviyetini ve

ŞEN FIKRALAR

SERVET

İki genç kadın konuşuyorlarken kulak misafiri oldum:
— Yeni dostun ne iş yapıyor?
— Hiç bir şey...
— Öyleyse serveti vardır.
— Yok amma.. karısı zengin birini tanıyor.

SADAKAT

(...) nın ihtiyar kocası ölüyor. Ölmeden biraz evvel karısını yanına çağırır ve:
— Ben ölüyorum, dedi, ölmeden evvel şu çok kıskandığım zabitle evlenmeyeceğine söz ver..
— (...) Cevap verdi:
— Ooo.. merak etme.. başka birisine söz verdim bile.

Mesihur Fransız yazarlarından Balzac, bir gün Borsa meydanında eski dostu ve ahbabı Hanri Monyeye rastgelir ve ona, her birinin on, on beş milyon kazanabilecekleri bir iş planını anlatır.
— Monyeye, büyük dostunu dinler ve sonra dayanamıyarak:
— Çok âla.. şu on milyondan avans olarak bana on santim verir misin?

AŞK.. MEŞK..

Bayan, hizmetçisine çıkışıyordu:
— Ayşe.. evlenme hususunda çok acele ediyorsun.. daha evleneceğim diye ısrar ettiğin adamın ismini bile bilmiyorsun..
— Beriki cevap verdi:
— Doğru madam amma numaramı biliyorum.

JAPONYADA

Yokohamadaki İngiliz Konsolosu, iki küçük afacan oğlunu, Japonya'nın meşhur zelzelelerinden korkarak İngiltereye gönderir.
Çocukların Londraya gelişinden iki gün sonra amcalarından babalarına bir telgraf gelir:
— Çocuklar geldi.. Allahşukına, şu çocukları aldınız da, isterseniz, zelzeyi gönderiniz — Şöpe

GÜZEL MİSAL

Baba, çocuğuna çıkışır:
— Oğlum, hâlâ «San'at müzesine» gönderdiğin tabloyu bitirmedin.. böyle giderse ölüncüye kadar da bitiremeyeceksin.
Çocuk cevap verir:
— Baba.. daha gencim, vaktim var.
— Senin yanında Rafael çoktan ölmüştü.

12 İNCİ TABİ

Doksanlık ihtiyar bir kadın, on ikinci tabi, diye bağırarak müvezze yaklaşıp:
— Oğlum.. yine harp mi var?
— Hayır büyük anne daha mühim. meşhur artist Paule Darrieux bugün, hayatında ilk defa olarak sabah banyo yapmamış..

KOŞULAR

Kadın, kocasına:
— Bay.. senin koşullarda sarfettiğin paranın haddi hesabı yok.. bu ne işti?
Kocası cevap verir:
— Ben de senin koşullarda sarfettiğin kadar sarfediyorum.
— Hangi koşullarda yaptığın masraflardan bahsediyorsun?..
— Mağazalara yaptığın koşullardan.

SARHOŞ

Sarhoşun biri gözlerini tedavi ettirmek için meşhur bir göz doktoruna gider.
Bekleme odasında beş altı saat bekledikten sonra İstanbul Fatihi Sultan Mehmet kadar iş yapmış bir adam tavriye muayene odasına girer.
Doktor, sarhoşu muayene ettikten sonra:
— Şimdilik, der.. gözlerinizde zaifiyet var.
— Sarhoş gülümse başlar:
— Aman doktor.. nasıl olur, bilâkis her şeyi iki tane görüyorum.

TIBBİYE İMTİHANINDA

Bir tıp talebesine imtihanda mümeyyiz sorar:
— Baştaki kemikleri sayın..
Çocuk şaşırır:
— Efendim vallahi hepsi kafamda amma, birtürlü hatırıma gelmiyolar.
Ve mümeyyiz de zavallı çocuğun başındaki bu terbiyesiz kemiklerin ne diye bir duvarı geçip te aklına gelmediklerine kızarak çocuğu sıfıfta bırakır.

TAMİR

Meşhur mimarlarımızdan Bay (Ahmet Mehmet), Pompei harabelerini gezdiğini yana yakıla anlatıyordu. Arkadaşı sordu:
— Çok güzel miydi?
— Güzelidi azizim amma.. çok ta-mire muhtaçtı..

YER

120 kiloluk dostum Bay Demir, güzel daktilosuna ilâmaşık ediyordu:
— Cicim, seni seviyorum.. bana yanında ufak bir yer ayıramaz mısın?..

MÜDAFAA

Şantaj yapmaktan bir adam mahkemeye verilmiş, bütün şahitler ve deliller aleyhine çıkmıştı. Mahkûm olacaktı. Hâkim acıdı:
— Bir şey söyleyin.. kendinizi müdafaa edin.. dedi.
Öbürü ters ters cevap verdi:
— Bay hâkim, nasıl müdafaa edeyim, buraya gelirken tabancamı aldılar..

GÜZEL BİR SUAL

Müze memuru, gezicilere izah ediyordu:
— Şu karşınızda gördüğünüz hayvan iskeleti Mamut'tur.. bundan tam iki yüz milyon sene evvel yaşamıştır. Daha insanlar o zaman dünyada yoktular.
İhtiyar bir kadın atıldı:
— Öyleyse isminin Mamut olduğunu nereden biliyorsun?

Çok orijinal
Bir Röportaj

(5 inci sayfadın devam)

kısmı ileri koşar, diğer bir kısmı da geri çekilir. Bu sırada İstanbul galiba yalnız üç aydan üç aya, üç aylığını almak için inen ya Boğaziçili, ya Pendikli ihtiyar bir bayan haykırır:

İhtiyar bayan — Huu.. oğlum polis efendi! Kızım Nadire karşı tarafta kaldı. Pek korkaktır, kuzum beni de öte tarafa geçiriver, hâmilemdir. Başına ibr iş gelir.
O, an için birbiri ardı sökün eden tramvay ve otomobilleri durdurmak imkânsız olduğu için ihtiyar bayan, geçme sırası halka gelinceye kadar Son Telgraf muharririne ve kalabalığa ayak üzeri bir beyanat vermeyi ihmal etmez.

İhtiyar bayan — Şimdi gördünüz mü başımıza gelenleri.. Kızın yalnız sokağa çıktığı yoktu, ödü kopmuştu. Ne yapmalı bilmem ki, geker mi yedirmeli?.. Zaten Allahın birliğine emanet, bugün nazara da geldi. Eve gidince kurşun döktürmeli. Allahtan boynunda rahmetli Üsküdarlı efendiden aldığımız yedi yasınlı muska var. Siz, siz olun, sakın bu caddelerde muskasız dolaşmayın.. Görmüyor musunuz?.. Azrail burada, tofophil, tramvay olmuş dolaşıyor.
Bir düdük sesi.. geçme sırası halkta..

Geçidin, Ziraat Bankası tarafındaki kısmından kalabalık bir gitle sökün ediyor. Bir Yahudi ailesi:
— Salamon, Mişon bu taraftan yelin.. Ayde be Raşel, yuru bir parçam.. yörümyorsun, polis alacaklı gibi bakıyor! Salamon kaldır kafanı önüne bak. Yerdeki çivileri tohumla kaçmış beşi biryerde mi sandın?..

Bu sırada sür'atle gelen hususî bir otomobil, birdenbire fren yapar, halk korkar, Yahudi ailesi çil yavrusu gibi dağılır:
— Ne oluyorsunuz be, Salamon, Mişon, köpoğlusu.. venezis!.. çivinin içindesin. Korkma ezemez. Kollarını sallayaa sallayaa geç..

Memur — Söylenmeyin, haydi.. yürüyelim!..

Bu sırada caddenin iki tarafındaki vesaiti nakliye seyrekleşmiştir. Yalnız, acıba seb'ai âlemden mahut çocuk arabalarından mürekkep, Pa-risteki iptidai devirlerden bugüne gelinceye kadar arabanın tekâmülünü gösteren resmi geçitteki gibi bir alay hasıl olmuştur.

Bu sırada ressam Elif Naci kala-balığın arasında gözükür, bu acııp resmigeçidi seyredirken Son Tel-graf muharririne şöyle der:

— Yahu, hamallık kalktı diye eşya çocuk arabası taşıyor. Bir şey değil, biz de arabayı okuttuk. Bu sefer çocuğu biz sırtımızda taşıyoruz. Ve perde iner..

N. Sefa Coşkun

Meşhur sinema

Rejisörünün projeleri

Yeni çevireceğim filmler daima içtimai olacaktır diyor. Niçin?..

Meşhur sinema rejisörü King Vidor son günlerde Parise gelmiştir. Sinema, en büyük şaheserlerinden bir kaçında imzası bulunan bu adam, tatil vaktini sergiyi gezmekle ve Fransız filmlerini görmekle geçiriyor. Bu adam, Fransız gazetecilerine şunları söylemiştir:
— Şimdilik bütün tasam, bir ay sonra çevirmeye başlayacağım filmidir. Bu film, hissi olmakla beraber aynı zamanda içtimai bir film olacaktır. Şimdilik fikrimi ve düşüncelerimi toplamakla meşgulüm. Gazetecilerin:
— Zaten bütün eserleriniz içtimaidir. Meselâ Haleluya, Biz İnsan değil miyiz?, Halk, sözleri üzerine de büyük rejisör, şu cevabı vermiştir:

— Evet, şimdilik bu nevi filmler çevirmekle iktifa ediyorum. Benim de ticari zihniyette film çevirdiğim söylenebilir. Fakat bu sözler, Günlük ekmeğimiz ve Haleluya için varid değildir. Amerikada da rejisör istediği senaryoyu çevirmekte serbest değildir.
Madam King Vidor da bu sırada büyük sinemacının Fransaya karşı ne kadar sempatisi olduğunu anlatmış, filmleri Amerikadan ziyade Fransada tutuluyor demiştir. Bunu King hiç bir zaman unutamaz.

FRANSIZ SINEMACILIĞININ RÖNESANSI
King Vidor, sözlerine şöyle devam etmiştir:

Şehzadebaşı
TURAN
TİYATROSU

Bu gece saat 20,30 da
Cemal Sahir ve Naşit Özcan birleştiği
1 Şoförün Cinayeti
Piyas 3 perde
Cumartesi günü akşamı: RAMONA!

Zührevî ve cild hastalıkları
Dr. Hayri Ömer
Öğleden sonra Beyoğlu Ağacami karşısında No. 313 Telefon: 43585

İstanbul Belediyesi İlânları

Sahası M. murabbaı.	Bir metresi-nin muham-men bedeli	ilk teminatı
Aksaray yangın yerinde Meşihpaşa mahallesinde 43 üncü adada arsa.	33,60	2,50 6,30
Fatih yangın yerinden Çırağhamza mahalle sinde Sultanselim sokağında 15 inci adada arsa.	7,04	1, 0,50

Yukarda semti, sahası ve muhammen bedelleri yazılı bulunan arsalar satılmak üzere ayrı ayrı açık artırmaya konulmuş isede belli ihale gününde giren bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 27-10-937 Çarşamba günü saat 14 de Daimî Encümeninde bulunmalıdırlar. (7199 B.)

İstanbul Sıhî Müesseseler Artırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Adana, Erzurum, Kars, ve Konya Doğumevlerine lâzım olan 215 kalem cerrahi âlat, tıbbî malzeme ve laboratuvar edevatı açık eksiltmeye konulmuştur.

1'— Eksiltme Çağaloğlunda Sihat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonunda 27-10-937 Çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat 1339 lira 95 kuruştur.
3 — Muvakkat garanti: 99 lira 75 kuruştur.
4 — İstekliler şartname ve listeyi her gün komisyonunda görebilirler.
5 — İstekliler cari seneye adı ticaret odası vesikasıle 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. "6958,

S P O R

Peşteye çıkan takım

Birkaç gün evvel, Fenerbahçe takımının buraya gelecek olan Peşte karışık takımı ile karşılaşacağı söyleniyordu. Dün kendisiyle görüşen bir muharririmize, mıntaka ajanı Bay Abdullah, şunları söylemiştir:
— Evet.. buraya gelecek Peşte takımının karşısına kuvvetli bir Fenerbahçe takımı çıkarmayı düşünüyorum. Fakat henüz bir karar vermedim.. demmiştir.

Bugün Fenerbahçenin yalnız müdafilerini değiştirerek çıkarılması lazımdır. Fakat şunu da söyleyelim ki, Fener haf hatının değiştilmesini doğru bulmuyoruz.

Galatasaraylı sporcular memleket dahilinde spor temaları yapacaklardır

Haber aldığımız göre Galatasaraylı sporcular, Cumhuriyet bayramından istifade ederek memleketin bir çok yerlerine giderek spor temaları yapacaklardır. Futbolcuları Bursa, basketbolcuları Edirneye, atletler, Balıkesire gideceklerdir.

Moskovada spor hareketleri

6 Birinciteşrin çarşamba günü, canlı bir spor günü olarak geçmiştir. Futbol müsabakalarından evvel, atletizm müsabakaları yapıldı. Her sene an'anevi bir âdet haline gelen mevsim sonu 10×1000 metre koşusu bu sene çok güzel oldu. Neticede Sportak takımı koşuyu 26,42 8/10 saniyede almıştır. Nihayet Sportak takımı bu sene de on bin metrenin şampiyonluğunu aldı.
Bundan sonra, öğleden sonra futbol maçları yapıldı.

Daha büyük maç başlamadan stad dolmaya başladı. Takımlar sahaya çıktığı zaman seyirci adedi 70 bin kişiyi bulmuştu..

Maç, Sportak - Metallurg takımları arasında cereyan etti. Birinci devre, 1 - 1 sona ermişti. İkinci devrede Sportak, iki gol daha yaparak maçı 3 - 1 kazandı.

Şimdiye kadar lik maçlarında alınan dereceleri yazıyoruz:

1 — Dinomo Kiev (14) maçta 33 puan.
2 — Dinomo Moskova (14) maçta 32 puan.
3 — Metallurg - Moskova (14) maçta 31 puan.
4 — Sportak - Moskova (13) maçta 30 puan.

Buhaftaki boks müsabakaları

Geçen hafta tehir edilen boks müsabakaları bu hafta yapılacaktır. Fakat henüz müsabakaların nerede yapılacağı belli değildir. Her ihtimale karşı, müsabakaların Asri sinemada yapılacağını öğrendik. Buraya gelen Yunan şampiyonu ile Kir-yako, Fahri ile Alâeddin karşılaşacaklardır.

Konkuripik müsabakaları bu hafta yapılacak

Geçen hafta yine yağmur yüzünden yapılamayan Konkuripik müsabakaları bu hafta yapılacaktır. Geçen haftaki müsabakalara bu sene yeni yetişen biniciler girmişti. Halbuki bu seferki müsabakalarda eski biniciler arasında olacaktır. Bütün müsabakalarda bahsi müşterek vardır.

Neden Aspirin?

Çünkü ASPIRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı (tesiri şaşmaz bir ilâç) olduğunu isbat etmiştir.

ASPIRİN'in tesirinden emin olmak için lütfen BAYER markasına dikkat ediniz.

İstanbul Liman Sahil Sıhhiye Merkezi Satınalma Komisyonundan

Fare itlafında kullanılmak üzere 500 adet Çalvaniz leğen 200 adet saç mangal, 250 adet saç ayağı ve 150 adet itlafıfor torbası açık eksiltmeye konulmuştur.

- 1 — Tahmin bedeli 1234 liradır.
- 2 — Nümuneleri görmek isteyenler merkezimiz levazımına müracaat ederler. Şartnameleri parasız alırlar.
- 3 — Eksiltme 26 Birinci teşrin 937 Salı günü saat 14 de Galatada Kara Mustafa paşa sokağında mezkûr merkez satınalma komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Muvakkat teminat parası 93
- 5 — İstekliler 937 senesi Ticaret Odası vesikası göstermeleri şarttır. Aksi takdirde eksiltmeye giremezler. "6826,

Sinema objektifi

En son sinema haberleri ile çok güzel resimleri ve büyük sinemalarda gösterilecek film mevzularıyla en son bayan modellerini yüklü olan bu salon mecmuasının ikinci sayısı çıkmıştır.

Dr. Hafız Cemal (LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı
Pazardan başka günlerde öğle - den sonra saat (2,5 tan 6 ya kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hasta-larını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah 9,5 - 12 saatleri haliki fıkara mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışık telefon: 21044.

Vakitler	Vasati sa. d.	Ezanı sa. d.
Güneş	6 19	12 57
Öğle	11 59	6 38
İkindi	14 58	9 37
Akşam	17 21	12 09
Yatsı	18 53	1 31
İmsak	4 39	11 17

Günde yalnız
bir defa

DANTOS HASAN DIŞ MACUNU

ile dişlerinizi temizlerseniz, ömrünüz müddetince dişleriniz sağlam ve inci gibi parlak ve beyaz kalır. Dişleriniz çürümez, diş etleriniz kanamaz

Tüp 7,5, dört misli 12 1/2, en büyük 20 kuruştur,

İNKİBAZI, HAZIMSIZLIĞI

M i D E

EKŞİLİK ve YANMALARINI

MAZON MEYVA TOZU giderir

Mide ve BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ. İçilmesi lâtif, tesiri kolay ve mülayimdir. Yerini hiçbir mümasıl müstahzar tutamaz. MAZON isim, HO-ROZ markasına dikkat.

Deposu : Mazon ve Boton ecza deposu. İstanbul Yeni postane arkasında No. 47

Haricî Askerî Kıtâatı İlanları

Kor Merkez kıtaatı hayvanları ihtiyacı için 382000 kilo arpa alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 15280 liradır. Şartnamesi Kayseri Kor Satınalma Komisyonundan parasız alınabilir. Eksiltme 1/11/937 pazartesi günü saat 15 de Kayseri Kor Satınalma Komisyonunda olacaktır. Eksiltme kapalı zarf usulüne olacaktır. Muvakkat teminat 1146 liradır. Teklif mektupları 1/11/937 pazartesi günü saat 14 e kadar Kor Satınalma Komisyonu Reisliğine verilmiş olacaktır. Bu saatten sonra mektuplar kabul edilmez. İsteklilerin icabeden kanunî vesikalarla birlikte komisyona müracaatları. «505» «6776»

Kırklareli Tümen birliklerinin ihtiyacı için kapalı zarfla 3000 ton odun satın alınacaktır. Muhammen fiatı 1 kuruş 25 santim olup tutarı 37500 liradır. İlk teminatı 2812 liradır. İhalesi 26/10/937 salı günü saat 16 dır. Şartnamesi her gün Tümen Satınalma Komisyonunda görülebilir. Şartname ve evsaf isteyenlere 187 kuruş mukabilinde verilir. İstekliler kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesika ile teminat mektuplarını havi zarflarını belli gün ve saatten en az bir saat evveline kadar Tümen Satınalma komisyonuna vermeleri. «508» «6779»

Sivastaki Birlikler ihtiyacı için 251500 kilo ekmeklik un kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur. Bedeli 33885 lira ve muvakkat teminatı 2541 lira 38 kuruştur. 25/10/937 pazartesi günü saat 15 de Sivas Tuğ Komutanlık binasındaki Tüm Satınalma Komisyonunda ihale edilecektir. Şartnamesi her gün Komisyonunda görülebilir. İstekliler kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesai ve muvakkat teminat mektuplarını havi zarfı kanunun 32 ve 33 üncü maddelerindeki tarifât dairesinde hazırlayarak ihale günü saat 14 de kadar komisyona vermiş bulunmalıdır. «509» «6780»

Eskişehir garnizonundaki kıtaat ve müessesat için 650 ton yerli antrasit kömürünün 3/11/937 çarşamba günü saat 15 te Eskişehirde levazım amirliği satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 18200 liradır. Muvakkat teminatı 1365 liradır. Şartnamesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. «539» «7078»

Çanakkale Müstahkem mevki birlikleri için 109000 kilo patates satın alınacaktır. Patates beher kilosu 7 kuruştan 7630 lira biçilmiştir. İhalesi 23/10/937 tarih cumartesi günü saat 12 de Çanakkale Müstahkem Mevki Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin ihaleden bir saat evvel teminat akçeleri olan 552 lirayı ve ihale kanununun 2-3 üncü maddelerindeki vesai ile bir saat evvel komisyona müracaat etmeleri. «6758» «501»

150 bin kilo siğir eti yeniden kapalı zarfla eksiltmesi 22/10/937 cuma günü saat 11 de Sarıkamışta Askerî Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 25500 liradır. İlk teminatı 1912 lira 50 kuruştur. Şartnamesi, komisyondan parasız olarak alınır ve görülebilir. Evsaf ve şartlarını görmek isteyenler, her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin de belli edilen ihale saatinden bir saat evvel bu işe yeter teminatlarla birlikte teklif mektuplarını ve ticaret vesikalarını vermiş bulunacakları ve hariçten iştirak edeceklerin de belli

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Sabahları 7,12 de A. Kavağından kalkan ve 8,45 de Köprüye gelen 53 numaralı seferin 25-10-937 Pazartesi sabahından itibaren 15 dakika evvel hareket ve 8,30 da Köprüye muvasalat edeceği ilân olunur.

VEFA BOZASI ÇIKTI

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yerl	No. su	Nev'i	Depozitosu T. L.
162	Nişantaşı, eski Teşvi-kiye yeni Harbiye sokağında	135	Eski ekmek fabrikasının 1 nci katı	36

Yukarıda adresi yazılı gayrimenkulün birinci katı açık artırma usulüne 1-3 sene müddetle kiraya verilecektir. İhale 26-10-937 Salı günü saat ondadır. İsteklilerin depozito akçesile bildirilen gün ve saatte şubemize gelmeleri.

NEOKALMİNA

GRİP - NEZLE - NEVRALJİ - BAŞ ve DİŞ AĞRILARI - ARTRİTİZM

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Malın cinsi	Mikdarı	Bulunduğu yer
Kolcu bel kayışı	490 adet	
Eski Fişeklik	30 "	
Boynuz düdüğü	194 "	
Bel kayışı tokası piriçten	330 "	
Kılıç	262 "	
Müstamel çifte	35 "	Sirkeci Meydanında
Kolcu yakalı piriçten	470 "	Tefiş Şubesi binasının üst katında
Balık kayışı	154 "	
Çifte namlusu	52 "	
" dipçiği	47 "	
Doldurma makinesi	26 "	
Yatağan	520 "	
Boş şişe 75 gramlık	18863 "	
" " 90 "	17483 "	
" " 100 "	14 "	
" " 125 "	2312 "	Diyarbakir Müskirat Fabrikasında.
" " 200 "	7512 "	
" " 223 "	739 "	
" " 333 "	347 "	
" " 400 "	2116 "	
" " 750 "	19 "	
" " 900 "	56 "	
Demirbaş eşya	58 parça	Maltepe enstitüsünde

Cinsleri ve mikdarları yukarıda yazılı eşya 3-XI-637 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır.

İsteklilerin malları her gün hizalarında yazılı mahallerde görmeleri ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mubayaaat Şubesindeki Satış Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «7178»

Tekirdağ Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Tekirdağın Nusratfakı köyünden Osman oğlu ölü Alinin terekesinin mahkemeye resmen tasfiyesine karar verilmiş olduğundan alâ-kadarların malûmu olmak üzere keyfiyet ilân olunur. «7183»

edilen ihale saatinden bir saat evvel yetiştirilmek şartıyla 2490 sayılı kanunda yazılı vesai ki postaya vermiş ve göndermiş bulunacakları «511» «6814»

Giresun garnizonunun ihtiyacı olan 220 bin kilo unu 12/10/937 den itibaren bir ay müddetle ve kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. İhalesi 12/11/937 cuma günü saat 16 da yapılacaktır. Muhammen bedeli 31900 liradır. Muvakkat teminatı 2393 liradır. İsteklilerin muvakkat teminat karşılığı olan banka mektubu veya maliye vezne makbuzıyla aynı zamanda ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika ve ehliyetleri melerile birlikte kanunun emrettiği şekilde kapalı zarflarının muayyen saatten bir saat evvelsi olan saat 15

Askerî fabrikalar İlanları

95 adet elektrik motörü Tahmin edilen bedeli 17,000 lira olan yukarıda miktar ve cinsi yazılı motör, Askerî fabrikalar Umum Müdürlüğü satınalma komisyonunca 8/12/937 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 1275 lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendileri nin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesai ile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. «6916»

Tahmin edilen bedeli 1170 lira olan 13 kalem yangına karşı su tesisatı malzemesi 5-11-937 cuma günü saat 14 de Salıpazarında Askerî fabrikalar yollamasındaki Satınalma komisyonunda açık eksiltmeye konulacaktır. Değiştirilmiş olan şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin 87 lira 75 kuruşluk ilk teminatı Beyoğlu Malmüdürlüğüne yatırarak o gün ve saatte komisyonda bulunmalıdır. (7180)

Kimyager Hüsameddin

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilûmum tahlilat. Eminönü Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey Hanı.

Sultanahmet Birinci Sulh Hukuk mahkemesinden:

İstanbul Maliye Muhakemat Müdürlüğüne izafette Hazine avukatı Vahit Sayın tarafından Çarşıkapıda Divanîli mahallesinin Valipaşa caddesinde 18 numaralı hanede oturan eski Beyazıt vilâyeti valisi Süreyya aleyhine açılan alacak davasının duruşmasında, müddeialeyhe tebliğât yapılamadığı gibi zabıtaca yapılan tahkikatta da elyevm nerede bulunduğunu anlaşılamamış olduğundan 20 gün müddetle ilân tebliğât icrasına karar verilerek duruşması 10/12/937 tarihine rastlayan cuma günü saat on buçuğa bırakılmış olduğundan, sözü geçen gün ve saatte mahkememizde hazır bulunması veya maddaddak bir vekil göndermesi ve aksi takdirde davaya gıyaben bakılacağı ilân tebliğ olunur. 937/523

DOKTOR Ali Rıza Sağlar İÇ HASTALIKLARI MÜTEHASSISI

Her gün Beşiktaşta tramvay caddesindeki muayenehanesinde saat on besten sonra hastalarını kabul ediyor.

Sultanahmet Birinci Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Davacı İsmetin İktisat Vekâleti Elektrik etüd posta şefi fen memuru Rıza Aktuğ aleyhine alacağı olan 70 liranın faiz ve mahkeme masrafı ve avukatlık ücretinin tahsil talebi mahkememizin 937/436 sayılı dosyasıyla açtığı alacak davasından dolayı, dava edilenin ikametgâhının meçhuliyeti hasebiyle ilân tebliğâtı yapılmadığından ilân tarihinden itibaren 8 gün içinde temyizi dava etmediğiz takdirde hükmün kesbi kat'iyet edeceği hükmü hülasasının tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 20/10/937

GRİPİN

Baş ve diş ağrılarına karşı muafiyet demektir

Nafile yere ve çaresi varken niçin ıstırap çekmeli

Bir tek kaşe GRİPİN En muannit ağrıları En kısa zamanda Kesmeğe kâfidir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsim ve markaya dikkat. taklidlerinden sakınınız.

Yüksek Mühendis Mektebi

Satınalma Komisyonundan:

Kâğıdın İs.	Marka ve No.	Eb'adı	Miktarı	Vahidi fiat
Resim kâğıdı.				
" " "To."	No.6.H.228 Watt	0.37×0.54	6000	"Tabaka,, 5 Kp
" " "Ku."	No.308 çekiç	1.57×10.00	50	Top 785 M2 850 "
Milimetrelî Kâğıt.	No. 1730	1.05×10.00	50	" 525 m2 230 "
Saman kâğıdı				
"Aydingir,"	No.650 Diamant	1.57×20	100	" 3140 m2 340 "
Şeffaf kâğıt	No.611	" parlak 1.57×20	50	" 1570 m2 450 "

Mektebimiz tedrisat ihtiyacı için tersim levazımından olan kâğıtlar bir şartname ile açık eksiltmeye konulmuştur.

Cinsi, Marka ve No. su, eb'adı, Miktarı ve Vahidinin fiatı yukarıda gösterilen işbu kâğıtların muhammen bedeli 1405 lira ve ilk teminatı 106 liradır. Eksiltmesi 10-12-937 tarihine rastlayan Cuma günü saat 14 de yapılacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin hergün ve eksiltmeye gireceklerin belli gün ve saatte Gümüşsuyunda Mektep binası dahilindeki Komisyona müracaatları ilân olunur. «7182»

VIROZA PATİ

Antivirüsle tedavi

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dolama, meme iltihabı ve çatlaklar, flegmonlar, yanıklar, tıraş yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları.

Tedavisini en erken ve en emin bir surette temin eder

Şark ispençiyari Lâboratuvarı, İSTANBUL

Ertuğrul
sadi Tek

Bu gece Aksarayda HAMLET, cumartesi talebeye. Giriş 20-30, talebe-15 kuruş

İSTANBUL BELEDİYESİ ŞEHİR TİYATROLARI saat 20-30 da

Size öyle geliyor
DRAM: 3 perde
Yazan: L'pirandella
Türkçesi: M. Fuat

İSTANBUL BELEDİYESİ ŞEHİR TİYATROSU saat 20-30 da

İntikam maçı
OPERET: 5 perde
Yazan: L'Veber ve A'huze
Pazar günleri 15.30 da Matine

Sahip ve neşriyatı idare eden
Baş muharriri
ETEM İZZET BENİCE

Basıldığı yer: Ebüzziya Matbaası

Saatler birbirini takip ediyor ve hâlâ sabahın taze bir kuvvetle kalkabilmek için bize lazım olan sakin bir uykuya bir türlü kavuşamıyoruz.

İşte burada VALIDOL imdadımıza yetişir!

Onu bir kere tecrübe ediniz. Zorunuz ve sinirleri teskin edici olan bu ilaç uykusuzluğa karşı umulmaz bir devdardır.

VALIDOL: damla, tablet ve hap halinde her eczanede bulunur.

AKBA
Ankarada Kitabevi Kâğıtçılık
Bütün mektep kitaplarının Ankarada satış yeridir.
Mektep kırtasiye çeşitleri en müsait şartlarla temin edilir.
Tel. 3377